

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Навчально-науковий інститут, фінансів, економіки, управління та права

Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

**ФОРМУВАННЯ ТА АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК
ІНФОРМАЦІЙНА ОСНОВА ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ**

(за матеріалами товариства з обмеженою відповідальністю «Львівська
кондитерська фабрика «Світоч»»)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

2мЕО

12351084

КР

Розробила студентка групи 2мЕО
Гавриленко Л.Ю.

Керівник: к. т. н., доцент

Коба О.В.

Рецензент: ТОВ «Полтавське
підприємство бурових робіт»

Фурманчук О.В.

Засвідчую, що в цій роботі немає
запозичень із праць інших авторів
без відповідних посилань

Гавриленко Л.О.

Підтверджую достовірність
даних, використаних у роботі

Коба О.В.

Допустив до захисту
Завідувач кафедри

Свистун Л.А.

РЕФЕРАТ

Гавриленко Л.Ю. Формування та аналіз фінансової звітності як інформаційна основа прийняття управлінських рішень (за матеріалами товариства з обмеженою відповідальністю «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»»). Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти з обліку і оподаткування. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2026.

Робота містить 96 сторінок, 14 таблиць, 17 рисунків, список використаних літературних джерел із 71 найменування, 8 додатків.

Об'єктом дослідження є організаційні та методичні засади формування й аналізу фінансової звітності підприємства. Предметом дослідження є товариство з обмеженою відповідальністю «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»». Мета роботи – вивчити існуючу систему формування й аналізу фінансової звітності підприємства та розробити рекомендації щодо її вдосконалення.

Для оцінки та узагальнення формування й аналізу фінансової звітності товариства з обмеженою відповідальністю «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» використано загальноприйняті методи наукового пізнання, зокрема логічного та порівняльного аналізу, синтезу, узагальнення, а також схематичні та графічні методи. Методологічну й теоретичну основу кваліфікаційної роботи сформовано на підставі нормативних, законодавчих актів України, облікових, статистичних та аналітичних даних товариства з обмеженою відповідальністю «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»».

Визначено сутність, класифікацію, принципи, вимоги до фінансової звітності підприємства в сучасних умовах. Розкрито її склад, порядок формування, зміст та оцінку статей. Проведено аналіз фінансової звітності товариства з обмеженою відповідальністю «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» за 2021-2023 роки. Одержані результати можуть бути використані при вдосконаленні системи бухгалтерського обліку й аналізу товариства з обмеженою відповідальністю «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»».

ABSTRACT

Havrylenko L. Yu. Formation and analysis of financial reporting as an information basis for making management decisions (based on materials from the limited liability company «Lviv Confectionery Factory «Svitoch»»). Qualifying work for obtaining the second (master's) level of higher education in accounting and taxation - Yuriy Kondratyuk Poltava Polytechnic National University, Poltava, 2026.

The work contains 96 pages, 14 tables, 17 figures, a list of used literary sources with 71 titles, 8 appendices.

The object of the study is the organizational and methodological principles of the formation and analysis of the financial statements of the enterprise. The subject of the study is the limited liability company «Lviv Confectionery Factory «Svitoch»». The purpose of the work is to study the existing system of formation and analysis of the enterprise's financial reporting and develop recommendations for its improvement.

To evaluate and generalize the formation and analysis of the financial statements of the limited liability company «Lviv Confectionery Factory «Svitoch»», generally accepted methods of scientific knowledge were used, in particular logical and comparative analysis, synthesis, generalization, as well as schematic and graphical methods. The methodological and theoretical basis of the qualification work was formed on the basis of regulatory and legislative acts of Ukraine, accounting, statistical and analytical data of the limited liability company «Lviv Confectionery Factory «Svitoch»».

The essence, classification, principles, and requirements for the financial reporting of an enterprise in modern conditions are determined. Its composition, procedure for formation, content, and assessment of articles are disclosed. An analysis of the financial statements of the Limited Liability Company «Lviv Confectionery Factory «Svitoch»» for 2021-2023 was conducted. The results obtained can be used to improve the accounting system and analysis of the Limited Liability Company «Lviv Confectionery Factory «Svitoch»».

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	5
1.1 Загальна характеристика ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»»	5
1.2 Організація бухгалтерського обліку на підприємстві ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»»	16
1.3 Аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» за 2021-2023 роки	23
РОЗДІЛ 2 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	29
2.1 Сутність, склад та значення фінансової звітності в системі управління підприємством	29
2.2 Нормативно-правове регулювання та принципи підготовки фінансової звітності в Україні	39
2.3 Порядок складання і подання фінансової звітності	50
РОЗДІЛ 3 ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ДЖЕРЕЛО ОБ'ЄКТИВНИХ ДАНИХ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ	55
3.1 Інформативна роль фінансової звітності в системі аналітичного забезпечення управління підприємством	55
3.2 Характеристика форм фінансової звітності як об'єктів фінансового аналізу	59
3.3 Методичні підходи до перевірки достовірності та підготовки звітності до аналітичної обробки	71
РОЗДІЛ 4 АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	75
4.1 Мета, завдання, джерела інформації, етапи аналізу фінансової звітності	75
4.2. Аналіз майнового стану ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» за 2021-2023 роки	78
4.3 Аналіз фінансової стійкості ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» за 2021-2023 роки	85
4.4 Аналіз ліквідності та рентабельності ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» за 2021-2023 роки	89
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	93
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	97
ДОДАТКИ	106

				2МЕО	12351084	КР	
	П. І. Б.	Підпис	Дата				
Розроб.	Гавриленко Л.Ю.			Формування та аналіз фінансової звітності як інформаційна основа прийняття управлінських рішень (за матеріалами товариства з обмеженою відповідальністю «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»»)	Стадія	Арк.	Акрушів
Перевір.	Коба О.В.				2	96	
Н. контр.	Коба О.В.				Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування		
Затверд.	Свистун Л.А.						

ВСТУП

У сучасних умовах господарювання фінансова звітність стає інструментом управління, перетворюючись на головну інформаційну базу для стратегічного менеджменту. Актуальність аналізу звітності зумовлена необхідністю швидкої адаптації підприємств до змін нормативно-правового поля та вимог прозорості. Для забезпечення довіри з боку інвесторів та кредиторів підприємство повинно оперувати точними та оперативними даними. Використання сучасних ІТ-технологій дозволяє трансформувати масиви бухгалтерських даних у дієві управлінські звіти, що забезпечує конкурентні переваги та стабільний розвиток у довгостроковій перспективі.

Мета кваліфікаційної роботи передбачає теоретичне обґрунтування методики формування показників фінансової звітності ТОВ «ЛКФ «Світоч» та проведення її комплексного аналізу для виявлення резервів підвищення фінансової стійкості й ефективності управління підприємством у сучасних умовах ринку.

Досягнення поставленої мети вимагає вирішення наступних завдань:

- надати економічну характеристику підприємства;
- охарактеризувати систему організації бухгалтерського обліку на підприємстві;
- розкрити економічну сутність фінансової звітності та її роль в інформаційній системі управління;
- дослідити нормативно-правове регулювання та вимоги до формування звітності в Україні та згідно з МСФЗ;
- вивчити діючу практику складання звітності на підприємстві та оцінити стан її автоматизації;
- провести аналіз фінансово-майнового стану, фінансової стійкості та платоспроможності підприємства на основі даних звітності
- розробити напрями вдосконалення аналітичної обробки звітності для підвищення якості управлінських рішень на підприємстві.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи об'єктом дослідження є діяльність ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»», предметом –

формування фінансової звітності та її аналіз для прийняття управлінських рішень.

Дослідження базуються на вивченні статутних документів підприємства, первинній обліковій документації, даних облікових реєстрів, бухгалтерської звітності, нормативно-правових актів, наукових та навчально-методичних джерел.

Кваліфікаційна робота складається із вступу, чотирьох розділів, висновків та пропозицій.

Перший розділ роботи розкриває економічну характеристику ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»», історію його розвитку, місце на ринку харчової промисловості України і світу, організаційну структуру, облікову систему. В даному розділі наведена динаміка показників діяльності підприємства за 2021-2023 роки і визначаються тенденції та причини їх зміни.

У другому розділі представлено теоретичні і методичні засади формування фінансової звітності на підприємстві. Розкрито нормативно-правове регулювання, сутність, принципи фінансової звітності, вимоги до неї.

Третій розділ роботи присвячений визначенню характеристики окремих форм фінансової звітності і з'ясуванню їх ролі у в системі аналітичного забезпечення управління підприємством.

У четвертому розділі представлено аналіз показників майнового стану, фінансової стійкості, ліквідності ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» за 2021-2023 роки, визначено їхню динаміку та причини зміни.

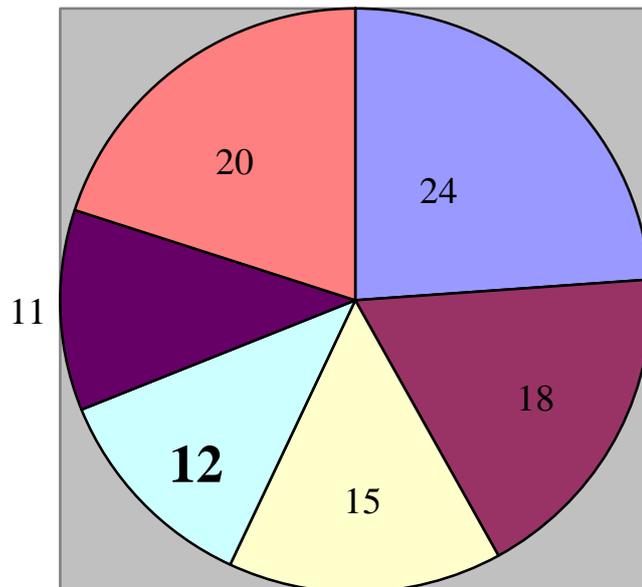
Результати проведених досліджень знайшли своє відображення у висновках і пропозиціях.

РОЗДІЛ 1 ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1 Загальна характеристика ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»»

Галузь харчової промисловості є стратегічним фундаментом економічної та продовольчої безпеки країн світу. У світовому масштабі вона є найбільшим виробничим сектором, що забезпечує стабільність світової економіки навіть у періоди рецесій.

Галузь формує близько 10% світового ВВП та забезпечує роботою понад 1,5 млрд. людей (рисунок 1.1).

 М'ясо та птиця	 Напої
 Молочна продукція	 Кондитерські вироби
 Хлібобулочні та крупи	 Інші (олія, овочі, риба)

Рисунок 1.1 – Структура обсягу продукції на ринку продуктів харчування у світі за секторами у 2024 році, % []

У 2024–2025 роках сектор став лідером за впровадженням FoodTech (штучний інтелект у виробництві, точне землеробство, біотехнології).

Харчові товари складають значну частку світового товарообігу, що дозволяє країнам, які розвиваються, інтегруватися у глобальні ланцюги доданої

вартості.

Для України харчова промисловість стала «галуззю виживання» та головним джерелом валютних надходжень в умовах війни. Структура секторів у вітчизняній галузі харчової промисловості відрізняється від тенденцій світового ринку, переважну частку в ній займає сектор олійно-жирової галузі, що обумовлено наявністю потужної сировинної бази для нього. Важливою її частиною є кондитерська галузь (рисунок 1.2) з її багаторічними традиціями та перевіреною рецептурою. Кондитерська галузь має позитивний торговельний баланс. У 2025 році експорт солодощів зріс на 30% у грошовому еквіваленті, що критично важливо для стабільності гривні.

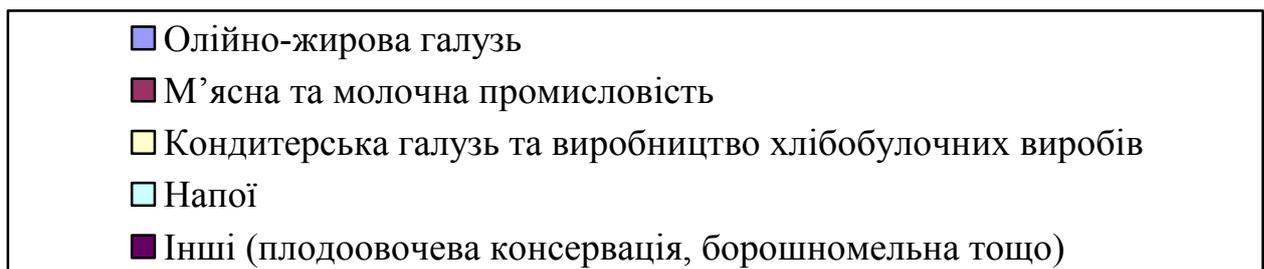
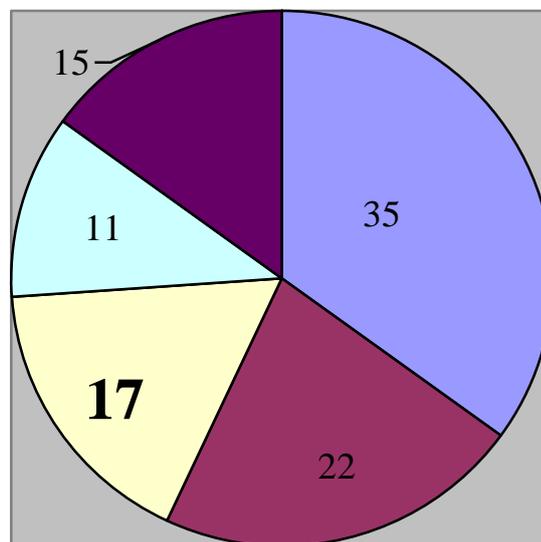

Рисунок 1.2 – Структура обсягу продукції на ринку продуктів харчування в Україні за секторами у 2024 році, % []

Вітчизняні виробники (700–800 підприємств) забезпечують 85–90% потреб внутрішнього ринку, гарантуючи доступність продуктів харчування для населення. Такі гіганти, як «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»», Roshen та Mondelez, входять до переліку найбільших платників податків у своїх

регіонах, наповнюючи місцеві бюджети. Галузь підтримує зайнятість навіть у складних прифронтових регіонах. Проте, викликом 2025 року став дефіцит робочої сили, що стимулює підприємства до прискореної автоматизації.

Кондитерська промисловість є найбільш технологічно розвиненою та маржинальною частиною харчової промисловості України. На відміну від експорту зерна, кондитери експортують товар із високою доданою вартістю. Розвиток галузі стимулює суміжні сектори: цукрову, борошномельну промисловість, виробництво пакування та логістику. Український шоколад експортується у понад 105 країн, формуючи бренд України як виробника якісної та конкурентної продукції. Тому значення кондитерської галузі вийшло за межі простого бізнесу. Сьогодні — це геополітичний інструмент (через експорт до ЄС), технологічний майданчик (через інвестиції Nestlé та інших лідерів), соціальний якір, що забезпечує стабільність споживчого ринку.

Історія товариства з обмеженою відповідальністю «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»», діяльність якого досліджується в даній кваліфікаційній роботі, і яке є одним з найяскравіших представників кондитерської галузі в Україні, сягає далекого 19 сторіччя, коли у Львові у 1882 році швейцарським майстром Д.Андреоллі було відкрито невеличку цукерню. З тих пір підприємство переходило до різних власників, переживаючи кращі і не дуже часи, поки у травні 1962 року його не було реорганізовано у ЗАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»», пакет акцій якого був придбаний у 1998 році компанією Nestlé S.A., внаслідок чого воно увійшло до групи компаній цього світового лідера з виробництва продуктів харчування.

У 2022 році відбулася реорганізація, в результаті якої організаційно-правову форму було змінено з акціонерного товариства на товариство з обмеженою відповідальністю. Цей крок супроводжувався скасуванням реєстрації випуску акцій, що свідчить про консолідацію управління та спрощення процедур звітності в межах внутрішніх стандартів материнської компанії.

Підприємство не володіє правами на торгові марки, а виступає виробничим майданчиком. Основним замовником його продукції є ТОВ «Нестле Україна». Асортиментний портфель компанії охоплює широкий спектр кондитерських

виробів та харчових концентраторів та включає наступні групи товарів:

- шоколадна група (плитки з різними начинками), шоколадні цукерки);
- борошняна група (торти, тістечка, сухе печиво та сухарі);
- напої (есенції, екстракти та концентрати кави).

Попри виклики воєнного часу підприємство зберегло статус експортера, поставляючи навіть під час війни свою продукцію до 9 країн світу, серед яких: Східна Європа (Молдова, Румунія, Болгарія, Угорщина), Центральна та Західна Європа (Польща, Німеччина, Велика Британія).

Компанія дотримується стратегії диверсифікації постачальників, підтримуючи локальних виробників. Основними постачальниками ТОВ «ЛКФ «Світоч» є наступні українські виробники, а саме:

- з постачання сировини та інгредієнтів (31% від загального обсягу), тобто постачальники, які забезпечують базу для кондитерського виробництва (ТОВ «Радехівський цукор», агропромхолдинг «Астарта-Київ», ТОВ «Енліль», КП «Білоцерківхлібопродукт», ПрАТ «Тернопільський молокозавод» (ТМ «Молокія»), ТОВ «Люстдорф», Вінницький молочний завод «Рошен», ПрАТ «Вінницький олійно-жировий комбінат» (група ViOil), Запорізький олійно-жировий комбінат.

- з постачання пакувальних матеріалів (Україна). В цьому напрямку ТОВ «ЛКФ «Світоч» максимально локалізує закупівлі (АТ «Технологія» (Суми), ТОВ «IMMER Group» (Київ), ТОВ «Дунапак Таврія», ПрАТ «Київський картонно-паперовий комбінат», ТОВ «Монді Пакіджинг Бегінг Юкрейн»).

ТОВ «ЛКФ «Світоч» також співпрацює з міжнародними постачальниками специфічної сировини, яка не виробляється в Україні або вимагає глобальної сертифікації Nestlé. Наприклад, какао-боби та какао-масло - Barry Callebaut (Швейцарія/Бельгія) та Cargill (Нідерланди), горіхи (фундук, мигдаль) - Ferrero Hazelnut Company, добавки та ароматизатори - Givaudan (Швейцарія) або Symrise (Німеччина).

Аналіз конкурентного середовища для ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» показує, що підприємство працює в умовах надзвичайно високої концентрації ринку. Основна боротьба розгортається між потужними національними холдингами та дочірніми компаніями глобальних корпорацій.

При цьому конкурентів ТОВ «ЛКФ «Світоч»» варто розділити на дві групи: прямі (виробники шоколаду та цукерок) та опосередковані (виробники інших видів солодошів).

Основні конкуренти на ринку України представлені в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Конкуренти ТОВ «ЛКФ «Світоч»» на ринку України

Компанія / Корпорація	Ключові бренди-конкуренти	Ринкова позиція та виручка (2024)
Корпорація Roshen	Roshen, Lacmi, Чайка	Безумовний лідер. Виручка за 2024 рік склав 37,4 млрд грн. Має найширшу мережу фірмових магазинів
Mondelez Україна	Корона, Milka, Picnic, Oreo	Головний конкурент у сегменті плиток. Виторг - 9,5 млрд грн. Володіє фабрикою в Тростянці
Компанія «АВК»	Королівський шарм, Труфальє	Спеціалізується на вагових шоколадних цукерках та преміум-сегменті
Компанія «Конті»	Bonjour, Timi, Super-Kontik	Лідер у сегменті складних десертів та печива з начинками
Компанія «Малбі Фудс»	Millennium, Любимов	Сильний гравець у середньому ціновому сегменті шоколадних плиток
Бісквіт-Шоколад	Харків'янка	Конкурує переважно в сегменті борошняних виробів та класичних цукерок

Незважаючи на жорстку конкуренцію, ТОВ «ЛКФ «Світоч»» у структурі кондитерської галузі України займає одну з лідируючих позицій, будучи ключовим виробничим активом швейцарської корпорації Nestlé. Підприємство стабільно входить до ТОП-3 найбільших гравців ринку. За даними фінансових звітів та аналітичних агентств (зокрема Ukrainian Business Award 2025 [1] та UKR.NET [2]), його позиції на ринку розподілені так:

1. Загальне місце в галузі: 2-ге або 3-тє місце за обсягом виручки серед усіх кондитерських компаній України. Nestlé (разом зі «Світочем»)

поступається лише корпорації Roshen, конкуруючи за другу сходинку з Mondelez Україна та Lukas.

2. Сегментарне лідерство: ТОВ «ЛКФ «Світоч»» є абсолютним лідером у сегменті вафель. Легендарний бренд «Артек» утримує приблизно 60% ринку вафель в Україні. Також компанія входить у ТОП-3 виробників шоколадних плиток. Незміною популярністю у споживачів користується і інша кондитерська продукція: «Ромашка», «Шоколад», «Львівський трюфель», «Зоряне сийво»

До того ж ТОВ «ЛКФ «Світоч»» перестав бути просто локальною фабрикою і став європейським виробничим хабом, оскільки понад 75% певних видів продукції (наприклад, під брендами Maggi та Nesquik, що виробляються на потужностях Nestlé в Україні) спрямовуються на ринки ЄС. Разом із новими інвестиціями (наприклад, будівництвом заводу в Смолигові на Волині за \$50 млн.), ТОВ «ЛКФ «Світоч»» формує потужний кластер харчової промисловості в Західній Україні.

Місце на кондитерському ринку України ТОВ «ЛКФ «Світоч»» (рисунок 1.3) пояснюється його конкурентними перевагами, серед яких потрібно виокремити наступні (таблиця 1.2).

Як свідчать дані рисунку 1.1, у 2021 році ринок демонстрував органічне зростання. «ТОВ «ЛКФ «Світоч»» стабільно нарощував експортні позиції, а Roshen зміцнював власну мережу ритейлу. У 2022 році через початок повномасштабного вторгнення відбулося падіння виручки у всіх гравців на 15–35%. Для Mondelez падіння було найбільш критичним через руйнування фабрики в Тростянці. ТОВ «ЛКФ «Світоч»» постраждав менше через

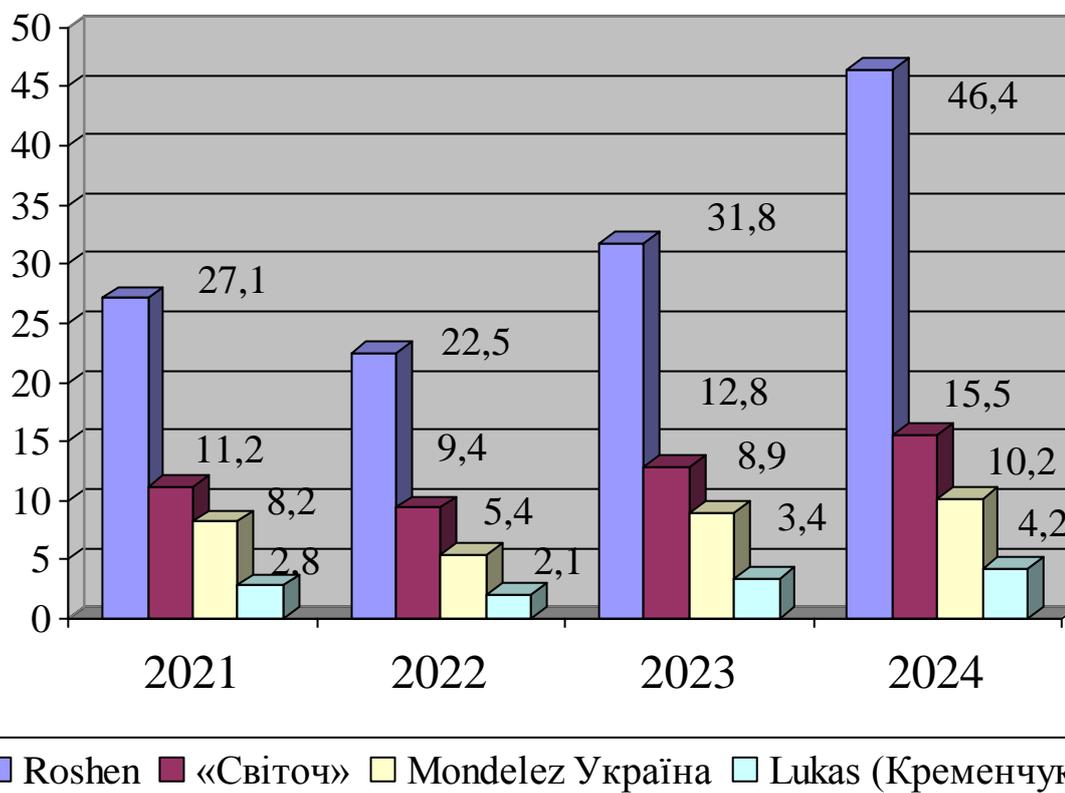

Рисунок 1.3 - Динаміка виручки ключових гравців кондитерського ринку України у 2021-2024 роках , млрд. грн. []

Таблиця 1.2

Конкурентні переваги ТОВ «ЛКФ «Світоч»»

Параметр	Позиція ТОВ «ЛКФ «Світоч»»
Технологічність	Висока ступінь автоматизації (стандарти Nestlé), що забезпечує найнижчий рівень браку в галузі.
Локалізація	31% сировини - українська. Це вище, ніж у багатьох імпортерів, але нижче, ніж у Roshen, який має власні цукрові заводи.
Брендинг	Сильний емоційний зв'язок із «львівськими традиціями», що дозволяє утримувати преміальну ціну.

розташування у Львові, що дозволило швидше відновити логістику. 2023 рік характеризувався початком відновлення діяльності та стрімким зростанням в грошовому вимірі. Це зумовлено як адаптацією бізнесу, так і інфляційними процесами (зростанням відпускних цін). У 2024 році виручка суттєво зросла через світову кризу на ринку какао-бобів. Ціни на шоколад у ритейлі зросли на

25–40%, що автоматично збільшило грошовий обіг компаній при відносній стабільності натуральних обсягів. У 2025 рік відбувалось подальше зростання виручки. Основними драйверами для ТОВ «ЛКФ «Світоч»» стали: запуск нових виробничих ліній та розширення експорту до країн ЄС під брендами Nestlé.

Підприємство постійно стикається з суттєвими ризиками, як то висока залежність від світових цін на какао-боби, які у 2024-2025 роках демонструють рекордне зростання. Проте, ТОВ «ЛКФ «Світоч»», попри воєнні дії, ефективно долає їх - нарощує виробництво на 8–10% щорічно, активно запускає нові лінійки товарів (Nesquik tablets, цукерки без цукру), що відповідають тренду на здорове харчування; є одним із найбільших платників податків у Львівській області та ключовим роботодавцем регіону.

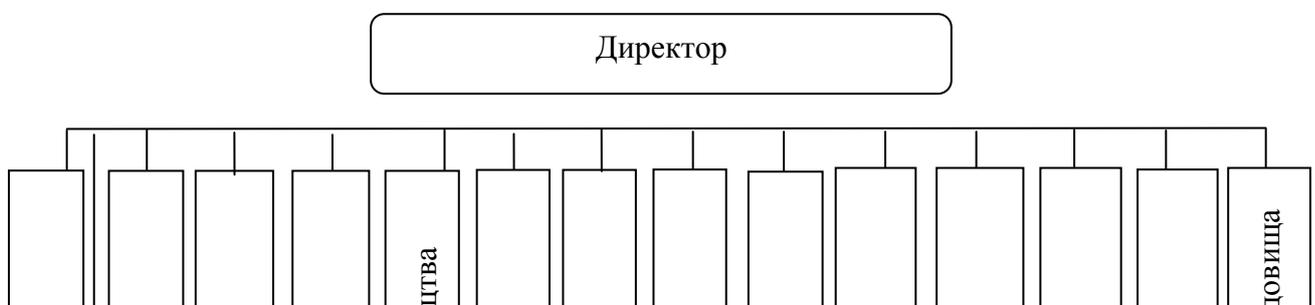
ТОВ «ЛКФ «Світоч»» - це системно важливе підприємство, яке визначає стандарти якості та інновацій для всієї кондитерської галузі України. Його місце характеризується переходом від локального виробництва до інтегрованої частини глобального ланцюга постачання Nestlé.

Управління діяльністю компанії здійснює за рішенням власника директор - Галицька Юлія Володимирівна. Повноваження директора - це оперативне керівництво поточною діяльністю суб'єкта господарювання, за винятком стратегічних питань, що належать до виключної компетенції власників.

Організаційна структура управління ТОВ «ЛКФ «Світоч»» представляє собою сукупність взаємопов'язаних в певному порядку елементів, що мають стійкі відносини, завдяки чому дана система функціонує як єдиний комплекс.

ТОВ «ЛКФ «Світоч»» застосовує лінійно-функціональну організаційну структуру, яка представлена на рисунку 1.4.

Виробничо-адміністративна побудова фабрики базується на принципах лінійної організаційної структури. Дана модель передбачає пряме підпорядкування підлеглих єдиному керівнику відповідного функціонального підрозділу

Виробництво

Рисунок 1.4 – Організаційно-управлінська структура ТОВ «ЛКФ «Світоч»»

1. Управлінський та адміністративний блок. До даного блоку належать наступні підрозділи:

- відділ управління персоналом. Цей відділ реалізує кадрову політику, розробляє системи мотивації та організовує навчання персоналу специфічним навичкам кондитерського виробництва;

Ключові характеристики такої архітектури управління включають:

- чітку детермінацію відповідальності: однозначне визначення функціональних обов'язків мінімізує зони дублювання повноважень.

- прозорість ієрархічних зв'язків: вертикальна побудова системи дозволяє уникнути управлінських конфліктів та забезпечує високу дисципліну виконання.

- простоту впровадження та контролю: структура є максимально наочною та зрозумілою для персоналу.

Усі зазначені підрозділи мають пряме лінійне підпорядкування Директору, що забезпечує швидку вертикальну комунікацію та чітку персональну відповідальність. За функціональним обов'язками, які виконуються, всі структурні підрозділи даного підприємства можна об'єднати в наступні блоки:

- юридичний відділ: здійснює правовий супровід договорів із постачальниками та замовником, забезпечує дотримання вимог українського законодавства та внутрішніх стандартів Nestlé;

- господарський відділ відповідає за адміністративно-господарське обслуговування офісних та побутових приміщень, забезпечує належний санітарний стан території;

- відділ інформаційних систем забезпечує стабільну роботу ІТ-інфраструктури, підтримку ERP-системи (SAP), захист даних та автоматизацію обміну фінансовою інформацією.

2. Фінансово-аналітичний та обліковий блок об'єднує підрозділи, створені на підприємстві для здійснення обліку, контролю, аналізу, а саме:

- відділ податкового обліку, який забезпечує розрахунок та своєчасну сплату податків, формування податкової звітності та взаємодію з органами ДПС;

- відділ собівартості і контролю - аналітичний підрозділ, який здійснює калькулювання собівартості кожної лінійки продукції («Артек», плитки тощо), контролює відхилення фактичних витрат від планових та готує дані для управлінських звітів.

3. Виробничо-технічний блок охоплює ті підрозділи, які забезпечують організацію процесу виробництва:

- відділ розвитку та вдосконалення виробництва відповідає за впровадження інноваційних технологій, працює над підвищенням продуктивності ліній та адаптацією нових рецептур;

- інженерно-технічна служба забезпечує технічну справність обладнання, проводить планово-попереджувальні ремонти та відповідає за енергозабезпечення фабрики;

- відділ контролю якості здійснює багаторівневу перевірку (від вхідної сировини до готової плитки шоколаду) на відповідність стандартам якості та безпеки харчових продуктів.

4. Закупівлі та логістика. Підрозділи даного блоку відповідають за організацію і здійснення процесу постачання на підприємстві:

- відділ операційних закупівель, який займається безпосереднім придбанням допоміжних матеріалів та послуг для щоденних потреб підприємства;

- відділ поставок, що координує надходження основної сировини (какао-боби, цукор, молоко) відповідно до графіків виробництва;

- служба логістики керує складськими запасами готової продукції та організовує транспортування товарів до центрів розподілу або на експорт.

5. Служби безпеки та екології. Даний блок відповідно до принципів сталого розвитку забезпечує контроль за дотриманням правил життєдіяльності та збереженням навколишнього середовища:

- служба охорони праці і навколишнього середовища контролює дотримання техніки безпеки на виробництві та мінімізацію екологічного впливу (управління відходами, викидами), що є частиною глобальної стратегії сталого розвитку Nestlé.

Водночас лінійна модель має певні стратегічні обмеження, зокрема низьку адаптивність до динамічних змін ринкового середовища. Концентрація управлінських функцій на верхніх щаблях призводить до надмірного когнітивного навантаження на топ-менеджмент, що створює ризики уповільнення прийняття рішень та підвищує залежність результатів діяльності від професійної компетенції окремих керівників [16].

Структура управління ТОВ «ЛКФ «Світоч»» дозволяє встановити чіткі зв'язки і є ефективною. Вона забезпечує високу спеціалізацію підрозділів. Однак велика кількість відділів, підпорядкованих безпосередньо Директору, може створювати ризик «управлінського вузького місця», де швидкість прийняття рішень залежить від завантаженості першої особи компанії.

1.2 Організація бухгалтерського обліку ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»»

Бухгалтерський облік на сучасному підприємстві розглядається як цілісна інформаційна система, що забезпечує безперервний моніторинг, вартісне вимірювання та систематизацію даних про господарські операції. Цей процес охоплює реєстрацію, групування та узагальнення відомостей, що в подальшому трансформуються у звітність для внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів з метою обґрунтування управлінських рішень [29].

Пріоритетним завданням обліку є підготовка достовірної та об'єктивної інформації про фінансово-майновий стан та результати діяльності суб'єкта господарювання. Таку інформацію використовують як внутрішні користувачі, до яких належать топ-менеджмент, власники та засновники (для стратегічного управління), так і зовнішні користувачі (інвестори, кредитори, органи контролю та контрагенти (для оцінки ризиків та надійності)).

Фундаментальними правилами оцінки, реєстрації та відображення результатів діяльності у фінансовій звітності виступають визначені законом «Про бухгалтерський облік та фінансовий облік в Україні» [29] принципи бухгалтерського обліку, які будуть детально розкриті у п. 2.2 кваліфікаційної роботи.

Згідно закону «Про бухгалтерський облік та фінансовий облік в Україні» [29] ТОВ «ЛКФ «Світоч»» для ведення бухгалтерського обліку обрало форму організації, за якої до штатного розпису підприємства вводиться окремий структурний підрозділ, керівництво яким здійснює головний бухгалтер.

При цьому на підприємстві єдиного відділу обліку немає, а облікові функції виконують такі підрозділи:

1. Відділ податкового обліку. Тут працюють фахівці, які зосереджені виключно на фіскальному аспекті і виконують реєстрацію податкових накладних, автоматизований процес у системі SAP, адміністрування ПДВ, контроль податкового кредиту та зобов'язань, підготовку декларацій з податку на прибуток, місцевих податків та зборів, супровід податкових перевірок.

До складу відділу податкового обліку входить 3 особи, обов'язки між якими розподілені таким чином: облік розрахунків з податку на прибуток, облік розрахунків з ПДВ, облік місцевих податків і зборів.

Керівництво діяльністю відділу податкового обліку здійснює провідний бухгалтер з податків. Він забезпечує контроль за змінами у податковому законодавстві та їх впровадження в алгоритми SAP, підготовку документації та звітності за операціями з пов'язаними особами, складання та подання декларації з податку на прибуток, супровід перевірок, підготовка відповідей на запити податкової, оскарження рішень (за потреби).

Бухгалтер з податкового обліку ПДВ забезпечує контроль за своєчасним виписуванням та реєстрацією вихідних податкових накладних (на підставі відвантажень шоколаду та цукерок), перевірку та вхідний контроль податкових накладних від постачальників сировини (цукру, борошна, какао) та послуг, складання щомісячної декларації з ПДВ, нагляд за коректністю кодів у системі.

Бухгалтер з обліку ПДФО, ЄСВ та місцевих податків контролює правильність нарахування ПДФО, військового збору та ЄСВ, здійснює розрахунок та звітність з податку на землю (під територією фабрики), податку на нерухоме майно, екологічного податку (викиди виробництва), складає Об'єднаний звіт (ПДФО та ЄСВ) та звітності з місцевих податків.

2. Відділ собівартості і контролю. Цей відділ виконує найскладнішу частину бухгалтерської роботи - виробничий облік, тобто калькулювання фактичної собівартості, проведення процедур місячного та річного закриття в системі SAP, порівняння стандартних (планових) витрат із фактичними та їх аналіз.

Керівництво діяльністю відділу собівартості і контролю здійснює начальник. Він здійснює розробку та контроль застосування методів обліку витрат згідно з МСФЗ та внутрішніми стандартами Nestlé (наприклад, метод

нормативних витрат — Standard Costing), контроль за правильністю алгоритмів автоматичного розподілу непрямих витрат у системі на кожну одиницю продукції (цукерки, вафлі, кава), координацію бюджетного процесу, розрахунок прогнозованої собівартості нових продуктів ще до моменту їх запуску у виробництво, план-фактний аналіз, виявлення та пояснення причин відхилень фактичної собівартості від планової (наприклад, чому зросли витрати енергії на лінії «Артек» або чому збільшилися втрати какао-масла), контроль за використанням ресурсів (сировини, праці, енергоносіїв) у кожному цеху, підтверджує обґрунтованість списання сировини та браку у виробництві, формує пакети даних для Директора та регіонального офісу Nestlé (управлінський баланс та звіт про прибутки за категоріями продуктів).

До складу відділу собівартості і контролю, крім начальника, входить 4 особи, обов'язки між якими розподілені таким чином: контролер виробничих витрат (2 особи), аналітик собівартості та праці, аналітик з трансфертного ціноутворення.

Контролер виробничих витрат перевіряє відповідність фактично використаної сировини (какао, цукор, горіхи) встановленим рецептурам, виявляє причини понаднормового браку в цехах, бере участь у перевірках залишків незавершеного виробництва (наприклад, шоколадна маса в ємностях) на кінець місяця, співпрацює з начальниками змін щодо коректності внесення даних у систему.

Аналітик собівартості здійснює розподіл накладних витрат, контроль за тим, як витрати на електроенергію, пару та воду розподіляються між шоколадними цукерками та вафлями, перевірка правильності нарахування зносу виробничого обладнання, перевіряє витрати на оплату праці виробничого персоналу та їх відповідність обсягам випуску, готує аналітичні записки про зміну структури собівартості (наприклад, «Через ріст цін на газ собівартість вафель зросла на 5%»).

Аналітик з трансфертного ціноутворення розробляє калькуляції на нову продукцію, розрахунок їх очікуваної рентабельності, розрахунок цін для реалізації продукції, підтримку актуальності довідників цін на сировину та пакування в системі.

3. Відділ операційних закупівель та Відділ поставок. Ці відділи виконують функції обліку розрахунків з постачальниками, контроль первинних документів - перевірка інвойсів, накладних та актів виконаних робіт, звірка взаєморозрахунків, контроль термінів оплати за отриману сировину.

4. Служба логістики виконує функцію матеріального обліку - документальне оформлення руху запасів (надходження, внутрішнє переміщення, відвантаження), проведення планових та раптових перевірок залишків на складах.

Завдяки застосуванню автоматизованої системи SAP, яка самостійно робить бухгалтерські проводки на основі первинних даних, які вводять комірники, інженери або менеджери із закупівель така організація обліку є ефективною. Облікова функція ТОВ «ЛКФ «Світоч» є децентралізованою та інтегрованою безпосередньо в бізнес-процеси. Це дозволяє забезпечити високу достовірність даних за рахунок автоматичного формування проводок у системі SAP та спеціалізації персоналу за напрямками: податковий контроль, контроль собівартості та управління ланцюгами поставок».

Керівництво діяльністю перелічених відділів в частині організації та здійснення облікової роботи здійснює головний бухгалтер підприємства - Яремко Марія Олегівна. Вона забезпечує організацію та контроль облікового процесу; координацію роботи відділів (податкового обліку, собівартості тощо); впровадження облікової політики згідно з НП(С)БО та МСФЗ для звітування перед материнською компанією Nestlé; контроль за коректністю відображення даних у системі SAP; складання фінансової звітності; перевірку достовірності інформації, що надходить від різних підрозділів (логістики, виробництва, інженерів); підготовку внутрішніх пакетів звітності для групи Nestlé; контроль податкових зобов'язань; моніторинг правильності нарахування та сплати ПДВ, податку на прибуток, ЄСВ; бере участь в інвентаризації; спільно з відділом собівартості проводить аналіз відхилень та пошук шляхів оптимізації витрат виробництва.

Схема організації обліку ТОВ «ЛКФ «Світоч» наведена на рисунку 1.5.

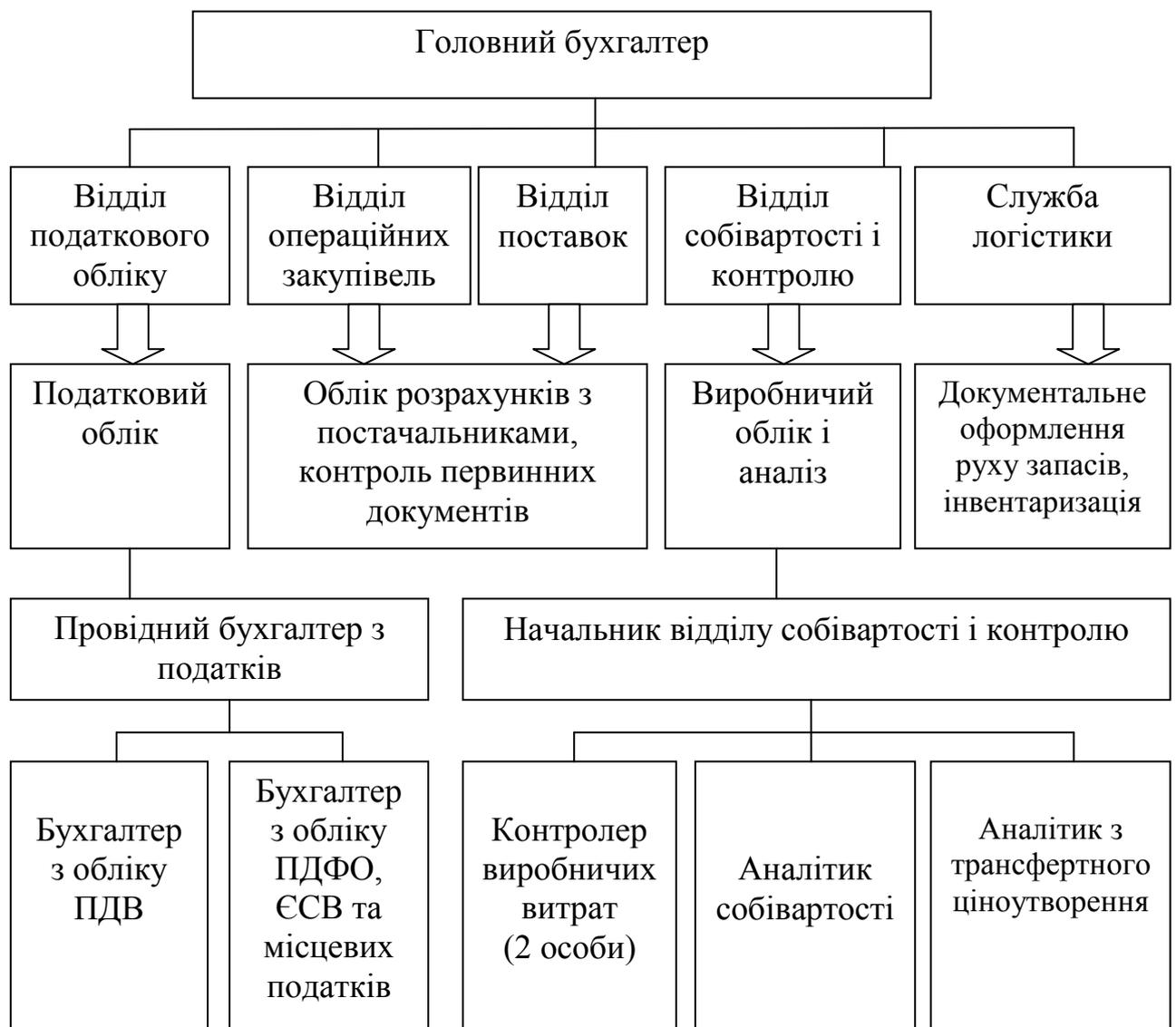
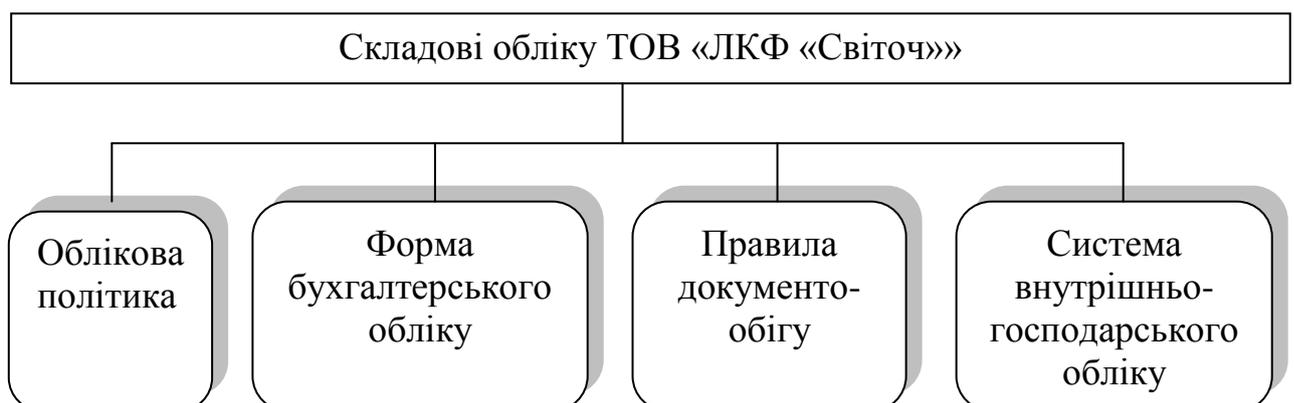

Рисунок 1.5 – Організація облікової роботи ТОВ «ЛКФ «Світоч»»

Методологічна складова охоплює такі елементи:

- вартісний поріг визнання основних засобів на рівні, визначеному податковим законодавством (20 000 грн);
- метод амортизації основних засобів - прямолінійний, що забезпечує стабільний розподіл витрат на виробництво шоколаду протягом терміну служби ліній;

- Рисунок 1.6 - Складові обліку ТОВ «ЛКФ «Світоч»»

- терміни використання (будівлі та споруди – 25-50 років; машина та обладнання - 3–20 років, транспортні засоби – 5 років, інструменти, прилади, інвентар – 5 років);

- метод амортизації нематеріальних активів - прямолінійний,

- терміни використання нематеріальних активів - авторських прав – відповідно до правовстановлюючого документа, але не менше 2 років.

- запаси в балансі оцінюються за меншою з двох;первісною вартістю або чистою вартістю реалізації;

- запаси при вибутті оцінюються за методом FIFO (першим прийшов — першим пішов), оскільки підприємство належить до галузі харчової промисловості і більшість запасів має обмежений термін придатності.

Технічна складова включає елементи, які визначають, як саме організовано рух інформації.

До неї належить наступне:

- План рахунків (використовується єдиний план рахунків, інтегрований із корпоративною системою кодування Nestlé для консолідації звітності [29].

- форма обліку. Підприємство застосовує повністю автоматизовану на базі SAP ERP форму бухгалтерського обліку (рисунок 1.7). Це дозволяє вести облік у режимі реального часу.

Форма обліку на основі SAP – це сучасна автоматизована форма бухгалтерського обліку, яка використовує комп'ютерні програми та бази даних для реєстрації, групування та узагальнення господарських операцій і спирається на принципи національних П(С)БО та МСФЗ. Дані зберігаються в електронних журналах, головній книзі та інших регістрах у програмному забезпеченні. Програма автоматично виконує розрахунки, перенесення даних між регістрами та формування звітів, що мінімізує помилки. Дозволяє легко адаптуватися до змін законодавства та потреб підприємства.

- періодичність звітування. Окрім річної та квартальної звітності, в ТОВ «ЛКФ «Світоч»» формується щомісячний пакет управлінської звітності для головного офісу.

Організаційна складова включає:

- графік документообігу, який регламентує терміни подання звітів від цехів та складів до відділу собівартості контролю (наприклад, списання браку - щоденно, звірка складів - щомісяця). В ТОВ «ЛКФ «Світоч» - це чітко регламентований розклад руху первинних документів від моменту їх створення (або отримання від контрагентів) до передачі в архів після відображення в системі SAP. Оскільки підприємство є частиною Nestlé, графік документообігу орієнтований на швидке закриття періоду, що вимагає передачі даних у реальному часі, і передбачає дотримання наступних принципів.

Принцип «паперової мінімізації» - близько 90% документів існують в електронному вигляді в системі SAP. Паперові копії зберігаються лише там, де цього вимагає законодавство України.

Принцип персональної відповідальності передбачає, що кожен документ у системі має цифрову мітку працівника, який його створив. Це дозволяє начальнику відділу контролю легко відстежити джерело помилки.

Принцип контролю термінів означає, що SAP автоматично блокує можливість внесення даних після закриття періоду, що стимулює працівників дотримуватися графіка.

- порядок проведення інвентаризації. Визначено терміни проведення планових (перед річним звітом) та раптових перевірок (склади готової продукції);

- право підпису. Складено чіткий перелік осіб, відповідальних за затвердження фінансових та господарських документів.

До специфічних елементів облікової політики, які визначені галузевої належністю ТОВ «ЛКФ «Світоч»» включені:

- метод обліку витрат. Використовується облік за нормативними витратами з подальшим аналізом відхилень;

- облік супутньої продукції та браку. Визначено порядок оцінки зворотних відходів виробництва (наприклад, шоколадний крихт, що йде на повторну переробку);

- визнання доходу. Дохід визнається в момент переходу ризиків та контролю над товаром (зазвичай — відвантаження зі складу у Львові).

В цілому система бухгалтерського обліку ТОВ «ЛКФ «Світоч»» відповідає вимогам діючого законодавства, внутрішніх документів корпорації, до якої належить та дозволяє забезпечити об'єктивність і достовірність даних фінансової звітності для прийняття ефективних управлінських рішень.

1.3 Аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» за 2021-2023 роки

Фінансово-господарська діяльність ТОВ «ЛКФ «Світоч»» у 2021-2023 роках характеризується системою показників, наведених в таблиці 1 додатку А. Підставою для визначення цих показників є фінансова звітність підприємства, наведена в додатках Б, В, Г.

Аналізуючи дані таблиці 1 додатку А, можна стверджувати, що у 2021-2023 році діяльність ТОВ «ЛКФ «Світоч»» була нестабільною. Це підтверджує динаміка більшості економічних показників. Певною мірою, тенденції зміни, які спостерігаються, викликані приєднанням 31 грудня 2023 року ТОВ «ЛКФ «Світоч»» до головної компанії - ТОВ «Нестле Україна» у зв'язку з тим, що компанія Nestlé проводить централізацію бізнесу в Україні, об'єднуючи окремі юридичні особи в одну велику структуру для оптимізації податків, логістики та управління.

Проте, коливання показників протягом періоду 2021-2023 роки обумовлені і загальною політичною, безпековою й економічною ситуацією в країні.

Загальна вартість активів у 2022 році порівняно з 2021 роком зросла на 13,37 %, а у 2023 році порівняно з 2022 роком зменшилась на 0,45 %.

Структура активів також змінювалась неоднозначно як за роками, так і за видами активів. Такі коливання характерні для перехідного періоду реорганізації. Більш стабільними у складі активів були необоротні активи, зміна вартості яких щорічно не виходила за межі 6,23 %. Подібним чином змінювались і оборотні активи – їх коливання знаходились в межах 13,67 %. Зміни у складі активів ТОВ «ЛКФ «Світоч»» наведені на рисунку 1.5.

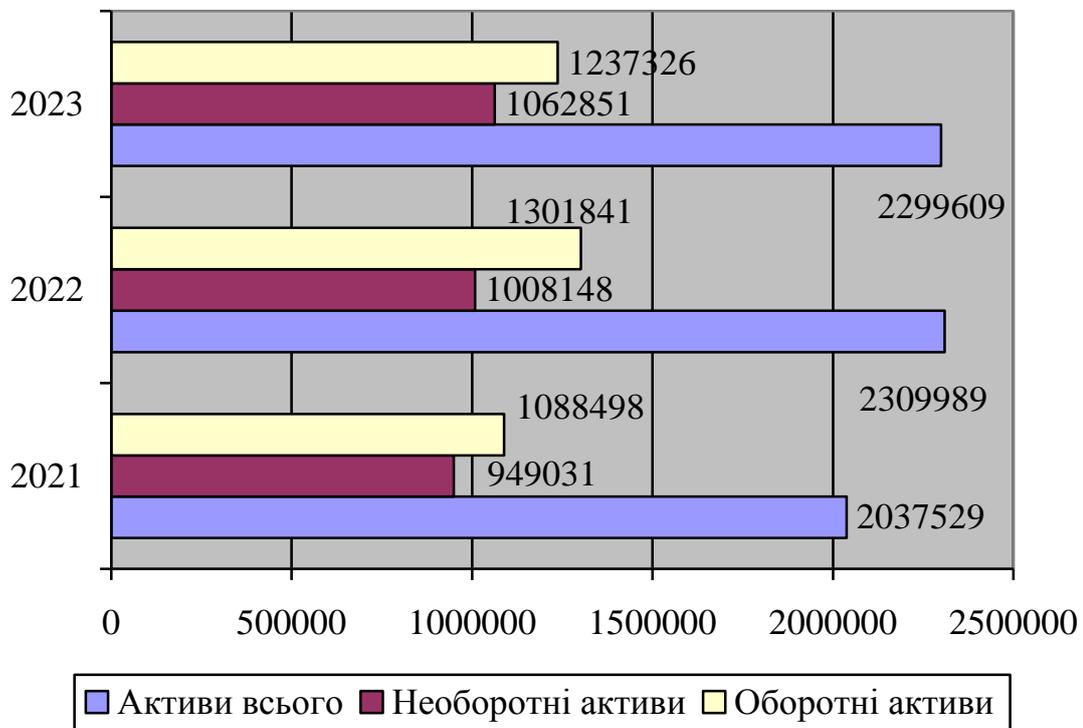

Рисунок 1.7 – Динаміка необоротних та оборотних активів ТОВ «ЛКФ «Світоч»» за 2021-2023 роки, тис. грн.

Заслуговує на увагу скорочення незавершеного будівництва (з 194,338 млн. грн. у 2022 році до 55,223 млн. грн. у 2023 році) одночасно з ростом вартості основних засобів. Це є свідченням того, що підприємство успішно завершило інвестиційний проєкт і перевело об'єкти з капітального будівництва до складу діючих основних засобів.

Зростання грошових коштів з 1,471 млн. грн. у 2022 році до 810,683 млн. грн. у 2023 році говорить про стягнення дебіторської заборгованості з боржників перед приєднанням підприємства, що є звичайною процедурою в таких випадках.

Аналіз динаміки зобов'язань ТОВ «ЛКФ «Світоч»» (рисунок 1.8) свідчить про радикальну зміну фінансової стратегії та структури капіталу підприємства у 2023 році. Спостерігається зменшення боргового навантаження, якщо загальна сума зобов'язань зросла у 2022 році порівняно з 2021 роком (з 629,172 млн. грн. до 999,076 млн. грн.), то у 2023 році порівняно з 2022 роком вона впала до 880,987 млн. грн. Отже, підприємство розраховується з боргами, що корелюється з попередніми даними про накопичення значної суми грошових коштів (810,683 млн. грн.) - компанія має надлишкову ліквідність для покриття всіх своїх боргів.

Довгострокова кредиторська заборгованість теж зменшилась з 411,487 млн. грн. у 2022 році до 38,734 млн. грн. у 2023 році (майже в 11 разів). Це пов'язано з тим, о термін погашення значної частини довгострокових зобов'язань став менше 12 місяців з дати балансу. Як бачимо з рисунку 1.8, поточні зобов'язання залишаються високими (842,253 млн. грн. у 2023 році).

Аналіз власного капіталу підтверджує, що перед приєднанням ТОВ «ЛКФ «Світоч»» мало надзвичайно міцний фінансовий фундамент. Підприємство не лише зберегло свій капітал у кризові роки, а й збільшило частку прибутку, що залишився у його розпорядженні, мінімізувавши залежність від зовнішніх запозичень.

Чистий дохід підприємства за період з 2021 по 2023 рік зменшився на 3,7 %, а собівартість реалізації – на 9 %, що є позитивним моментом в діяльності підприємства, адже перевищення темпів зниження собівартості реалізованої продукції над темпами зниження доходу, дозволило підприємству від збиткового стану 2022 року перейти до прибуткового у 2023 році (рисунок 1.9).

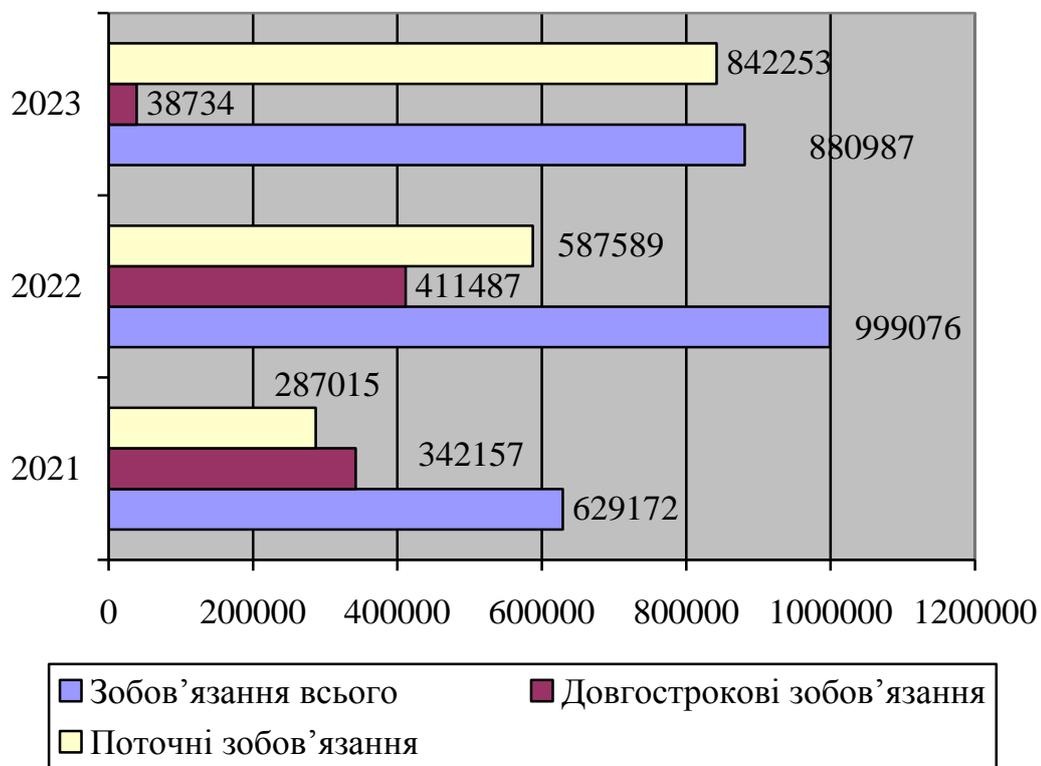

Рисунок 1.8 – Динаміка зобов'язань ТОВ «ЛКФ «Світоч»» за 2021-2023 роки, тис. грн.

Валовий прибуток зріс з 248,5 млн. грн. у 2022 році до 415 млн. грн. у 2023 році. Це стало можливим, завдяки суттєвому зниженню собівартості (з 2,39 млрд. грн. до 2,12 млрд. грн.) при стабільному доході. Після збиткового 2022 року (-128 млн. грн.), компанія отримала рекордний чистий прибуток у 136,7 млн. грн. у 2023 році. Прибуток від операційної діяльності у 2023 році зріс майже втричі порівняно з 2022 роком (з 98 млн. грн. до 279 млн. грн.), що свідчить про успішну оптимізацію витрат. Завдяки отриманню чистого прибутку, власний капітал зріс до 1,42 млрд. грн. у 2023 році Рівень автономії підприємства складає близько 62%, що свідчить про високу незалежність від кредиторів.

У 2021-2023 роках відбулося поступове зменшення середньооблікової кількості працівників (з 950 до 793 осіб) (рисунок 1.10).

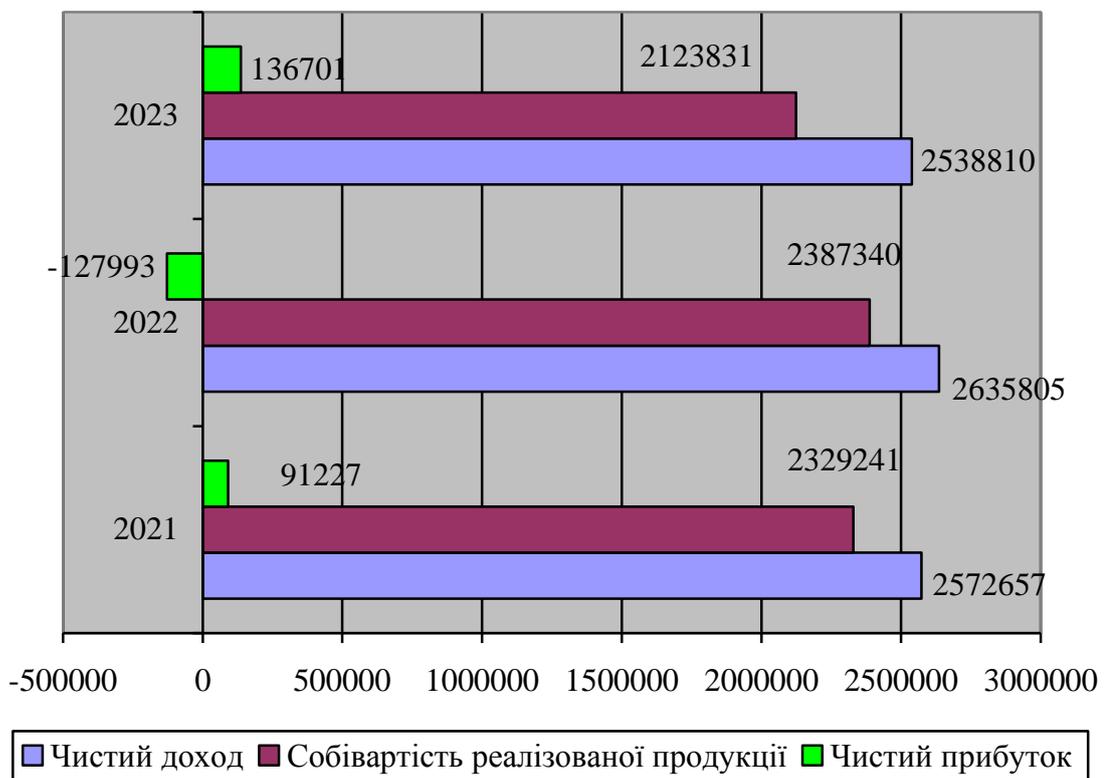

Рисунок 1.9 – Динаміка чистого доходу, собівартості реалізації, чистого прибутку ТОВ «ЛКФ «Світоч»» за 2021-2023 роки, тис. грн.

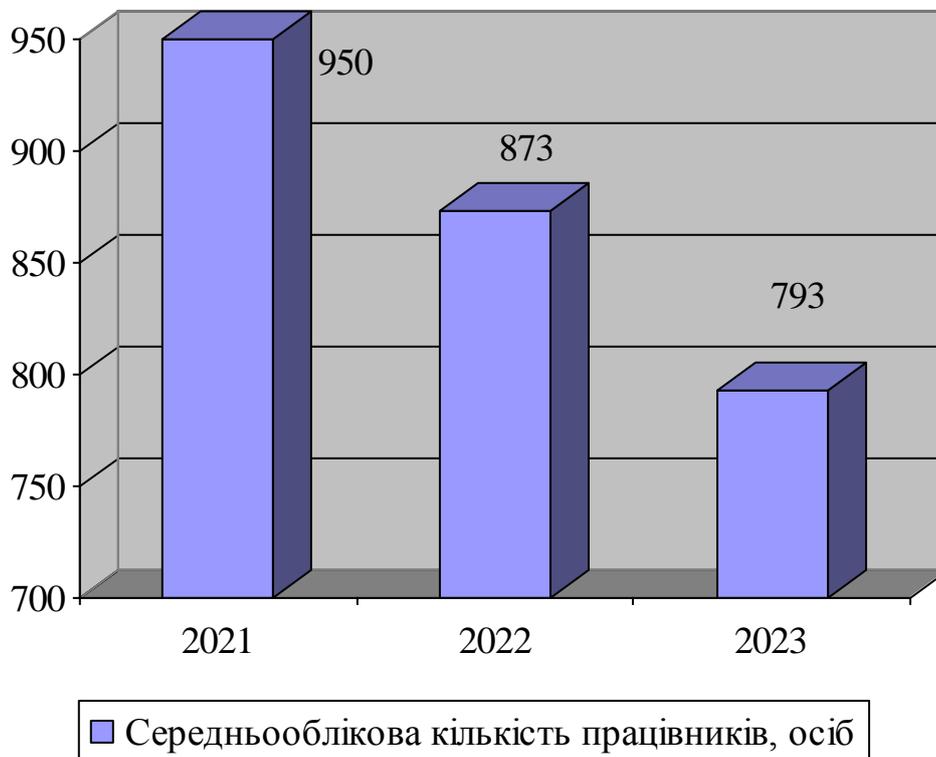

Рисунок 1.10 – Динаміка середньооблікової чисельності працівників ТОВ «ЛКФ «Світоч» за 2021-2023 роки

Це було обумовлено як об'єктивними причинами (виїзд працівників за кордон після початку повномасштабного вторгнення РФ, мобілізація), так і суб'єктивними – адже реорганізація підприємства, зазвичай пов'язана з оптимізацією кадрового складу і скороченням персоналу, крім того на підприємстві триває робота з автоматизації процесів, що також приводить до звільнення частини персоналу. Проте, попри скорочення персоналу, виробіток на одного працівника зріс на 18% (з 2708 до 3201 тис. грн. /особу). Це обумовлено тим, що підприємство впровадило необхідну автоматизацію та реструктуризацію і це дозволило меншою кількістю людей генерувати більший дохід.

Як свідчить проведений аналіз, ТОВ «ЛКФ «Світоч» завершило період 2021-2023 років у стані максимальної фінансової готовності до реорганізації. Висока рентабельність, низьке боргове навантаження та надлишкова ліквідність перетворили підприємство на високоефективний актив перед його остаточним юридичним приєднанням до ТОВ «Нестле Україна». Фінансова звітність у цьому контексті виконала свою головну функцію - стала базою для прийняття

управлінського рішення щодо консолідації бізнесу.

РОЗДІЛ 2 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Сутність, склад та значення фінансової звітності в системі управління підприємством

Фінансова звітність — це сукупність показників, що відображають стан майна, капіталу та результати діяльності підприємства за звітний період. Для ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»», яка є частиною міжнародної групи Nestlé, звітність є не просто вимогою закону, а ключовим інструментом прозорості.

Вона є змістовною інформаційною базою для прийняття управлінських рішень, яка надає достовірну, об'єктивну, науково-обгрунтовану інформацію, необхідну зовнішнім і внутрішнім користувачам. У сучасній економіці фінансова звітність - це динамічний механізм, де кожен показник є результатом переробки величезного масиву первинних даних у стратегічно важливу інформацію.

Для такого великого підприємства, як ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»», ця система має наступні характеристики:

1. Вхідні дані та процеси трансформації. Звітність є «виходом» інформаційної системи, але її якість залежить від «входу». В інтегрованій системі джерелами є не лише бухгалтерські рахунки, а й логістичні дані про рух сировини (какао-масло, цукор) на складах, маркетингові дані про обсяги реалізації солодошів за регіонами та брендами, виробничі дані про витрати енергоресурсів та людино-годин на лініях випуску шоколаду.

Трансформація відбувається через ERP-системи (наприклад, SAP, яку використовує Nestlé), де первинний документ (накладна) автоматично оновлює залишки на складі, формує заборгованість перед постачальником та відображається у проєкті Балансу.

2. Вертикальна та горизонтальна інтеграція. Як інформаційна система, звітність забезпечує два типи зв'язків: вертикальні і горизонтальні.

Вертикальна інтеграція поєднує різні рівні управління. Звітність цехів агрегується у звітність філій, а та — у звітність всієї фабрики «Світоч», яка зрештою стає частиною консолідованої звітності групи Nestlé.

Горизонтальна інтеграція забезпечує взаємозв'язок між різними формами звітності. Наприклад, чистий прибуток зі Звіту про фінансові результати збільшує нерозподілений прибуток у Балансі, а зміни в дебіторській заборгованості пояснюють рух коштів у Звіті про рух грошових коштів.

3. Функціональні підсистеми. В межах інтегрованої системи звітності виділяють три блоки, які працюють як єдине ціле:

- фінансова підсистема орієнтована на зовнішніх користувачів (інвесторів, податкову) і працює за стандартами П(С)БО, МСФЗ.

- управлінська підсистема орієнтована на внутрішній менеджмент ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» і містить комерційну таємницю, дані про собівартість окремої плитки шоколаду, звіти центрів відповідальності.

- нефінансова підсистема представляє собою звіти про сталий розвиток, соціальну відповідальність, екологічний вплив (мінімізація пластику в пакуванні цукерок).

Значення звітності як системи полягає у зменшенні інформаційної асиметрії. Керівництво фабрики, маючи цілісну систему звітності, може проводити аналіз виконання планів, порівнювати планові бюджети з фактичними даними звітності, оцінювати ліквідність, розуміти, чи достатньо грошових надходжень від продажу печива для розрахунків за кредитами, прогнозувати розвиток, будувати моделі майбутнього стану підприємства на основі ретроспективних даних системи.

Звітність - це інструмент комунікації між виробництвом та капіталом. Для ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» інтегрованість означає, що будь-яка зміна в рецептурі цукерок або вартості логістики миттєво знаходить своє відображення у фінансових показниках, дозволяючи менеджменту реагувати на виклики ринку в режимі реального часу.

Управління діяльністю підприємства ґрунтується саме на показників звітності, в тому числі фінансової.

Основою звітності є система бухгалтерського обліку, яка забезпечує безперервну та суцільну реєстрацію господарських операцій, здійснює їх групування за встановленими правилами та трансформує розрізнені первинні дані у впорядковану економічну інформацію, необхідну для формування достовірних звітних показників.

Фінансова звітність, що базується на даних бухгалтерського обліку, виступає ключовим інструментом комунікації між суб'єктом господарювання, його діловими партнерами та соціумом. Її головна мета полягає у забезпеченні користувачів достовірною, вичерпною та об'єктивною інформацією про фінансовий стан і результати діяльності підприємства на конкретну дату, що дозволяє не лише оцінити поточну ситуацію, а й змодельувати вектори майбутнього розвитку.

Ефективність менеджменту безпосередньо залежить від якості інформаційного забезпечення, фундаментальною складовою якого є звітність, сформована на основі варіативних методологічних підходів. Попри нерозривний взаємозв'язок, бухгалтерський облік та фінансова звітність мають суттєві відмінності щодо бази формування та цільового призначення отриманих результатів. Детальна порівняльна характеристика цих категорій систематизована в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Відмінності між бухгалтерським обліком та фінансовою звітністю

Критерій порівняння	Бухгалтерський облік	Фінансова звітність
1	2	3
Сутність	Система безперервного збору, реєстрації та узагальнення даних	Система підсумкових показників, що характеризують стан підприємства
Часовий аспект	Здійснюється щоденно та безперервно протягом усього року	Складається періодично (на певну дату або за певний період: квартал, рік)

Продовження таблиці 2.1

1	2	3
Рівень деталізації	Максимально деталізований (до кожної операції, копійки, одиниці товару).	Агрегований (дані групуються за статтями, суми округлюються до тисяч).
Спосіб відображення	Використовує подвійний запис на рахунках, первинні документи, журнали	Використовує стандартизовані форми (Баланс, Звіт про фінансові результати тощо)
Об'єкт уваги	Процес господарської діяльності (кожна окрема операція)	Кінцевий результат господарської діяльності (прибуток, капітал)
Користувачі	Переважно внутрішні (бухгалтери, фінансові менеджери)	Зовнішні (інвестори, банки, податкова) та внутрішні (керівництво)

Фінансова звітність охоплює чимало різних елементів, що класифікуються за різними ознаками (додаток Д), тому в економічній науковій літературі існують різні підходи до визначення її сутності (таблиця 2.2).

Таблиця 2.2

Наукові підходи до визначення фінансової звітності

Підхід	Сутність визначення	Акцент (на чому фокусується)
1	2	3
Інформаційний	Звітність як сукупність упорядкованих даних про стан підприємства	Розглядається як джерело інформації для прийняття рішень користувачами
Процедурний (обліковий)	Звітність як заключний етап бухгалтерського обліку	Фокусується на методології складання: збір, групування та узагальнення даних рахунків

1	2	3
Правовий (регуляторний)	Звітність як офіційний документ, що відповідає встановленим державним нормам	Наголошує на юридичній відповідальності за достовірність та обов'язковості оприлюднення
Управлінський	Звітність як інструмент комунікації та зворотного зв'язку	Визначається як база для діагностики, контролю та стратегічного планування
Системний	Звітність як цілісна модель підприємства, виражена в грошових показниках.	Розглядає взаємозв'язок між усіма формами звітності як єдиного механізму
Аналітичний	Звітність як джерело інформації для аналізу діяльності підприємства та виявлення резервів підвищення її ефективності	Визначається як база для проведення економічного аналізу показників діяльності підприємства

Узагальнюючи вищезазначені підходи, можна дати комплексне визначення: «Фінансова звітність - це інтегрована система економічних показників, що базується на методології бухгалтерського обліку та представляє собою структуроване, достовірне і стандартизоване відображення фінансового стану, результатів діяльності та руху грошових коштів суб'єкта господарювання, призначене для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів у процесі прийняття ними економічних рішень».

Інформація, що міститься у фінансовій звітності є базисом для подальшої облікової діяльності, зокрема:

1. Формування вхідних показників на наступний період. Звітність забезпечує безперервність обліку. Кінцеві залишки (сальдо) за всіма рахунками Балансу на 31 грудня стають початковими залишками на 1 січня наступного року. Це дозволяє зберігати історію господарських операцій та забезпечує зіставність даних у часі.

2. Побудови прогнозних моделей та бюджетування. Дані звітності про витрати та доходи за минулий рік стають базою для розробки фінансових планів та бюджетів. Приклад: Якщо звітність «Світоча» показує зростання витрат на енергоносії, це враховується при калькулюванні собівартості шоколаду на наступний квартал та плануванні закупівельних цін.

3. Здійснення ретроспективного та оперативного аналізу. Звітність дає можливість оцінити, чи були досягнуті цілі, поставлені на початку року. По-перше, це дозволяє виявити відхилення. Порівнюючи фактичні дані звітності з плановими показниками, менеджмент компанії виявляє причини перевитрат (наприклад, подорожчання какао-бобів на світових біржах). По-друге, це можливість оцінити ефективність, розрахувати показники рентабельності, ліквідності та оборотності активів.

4. Контролю та внутрішнього аудиту. Інформація звітності використовується для перевірки законності та доцільності операцій. Вона допомагає виявити «слабкі місця». Наприклад, необґрунтоване зростання дебіторської заборгованості (якщо дистриб'ютори вчасно не платять за поставлені цукерки), наявність залежалих запасів на складах.

5. Прийняття стратегічних управлінських рішень. Саме на основі звітності акціонери та топ-менеджмент Nestlé приймають рішення глобального рівня: інвестиційні (наприклад, щодо придбання нової лінії для пакування), дивідендні (зокрема, яку частину прибутку спрямувати на виплату дивідендів, а яку - на розвиток виробництва), платоспроможні (зокрема, чи зможе фабрика залучити банківський кредит для модернізації цеху).

Завдання фінансової звітності впливають із її мети - надати користувачам об'єктивну картину про стан бізнесу. Для великого виробничого підприємства, як ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»», ці завдання можна розділити на кілька стратегічних блоків.

1. Інформаційне забезпечення користувачів. Головне завдання даного блоку - трансформувати складні бухгалтерські записи у зрозумілу форму для різних груп інтересів: власникам (Nestlé) надати дані про ефективність використання капіталу та суму отриманого прибутку; інвесторам та банкам підтвердити фінансову стійкість та здатність компанії вчасно виплачувати

відсотки за кредитами; державним органам забезпечити прозорість нарахування податків.

2. Оцінка фінансового стану та майнового положення. Звітність повинна дати чітку відповідь на питання: «Чим володіє компанія і кому вона винна?».

3. Моніторинг результативності діяльності. Цей блок завдань реалізується через аналіз доходів та витрат. Для ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» він включає: визначення реальної собівартості продукції, аналіз чистого прибутку або збитку за звітний період, оцінку рентабельності продажів окремих категорій (наприклад, шоколадних плиток порівняно з ваговими цукерками).

4. Контроль за рухом грошових коштів. Окремим блоком є відстеження «життєздатності» підприємства через готівкові потоки. Важливо розуміти: основна діяльність (продаж солодощів) приносить достатньо живих грошей для покриття поточних боргів чи компанія живе за рахунок нових кредитів.

5. Прогностичне завдання або формування бази для стратегії. Звітність не лише фіксує минуле, а й допомагає зазирнути в майбутнє: виявити тенденції розвитку (зростання чи падіння ринку), розрахувати точки беззбитковості для нових продуктів, обґрунтувати доцільність капітальних інвестицій (наприклад, встановлення нової енергоощадної лінії).

6. Забезпечення прозорості та антикорупційний контроль. Для великих корпорацій звітність є інструментом внутрішнього контролю, що допомагає:

- запобігати нецільовому використанню ресурсів;
- виявляти приховані втрати або неефективне управління запасами.

Узагальнюючи, можна сказати, що завдання фінансової звітності полягають у мінімізації ризиків при прийнятті управлінських рішень. Якщо звітність виконує ці завдання, менеджмент ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» отримує надійний фундамент для управління прибутковістю та сталим розвитком.

Оскільки фінансова звітність є джерелом різноманітних даних, потребу в ній відчують як внутрішні, так і зовнішні користувачі, при цьому для кожної групи користувачів є власний інтерес до звітності (таблиця 2.3).

Інтереси користувачів до фінансової звітності

Користувачі	Інтереси користувачів	Вплив на формування звітності
1	2	3
1. ВНУТРІШНІ		
Власники (Акціонери / Nestlé)	Прибутковість інвестицій, розмір дивідендів, ринкова вартість компанії.	Високий. Визначають облікову політику та обирають аудиторську фірму.
Топ-менеджмент та дирекція	Ефективність управління, виконання KPI, база для стратегічного планування.	Високий. Несуть відповідальність за організацію обліку та достовірність даних.
Персонал (працівники)	Стабільність виплат зарплати, соціальні гарантії, перспективи зайнятості.	Низький. Використовують звітність для переговорів через профспілки.
2. ЗОВНІШНІ		
Інвестори (потенційні)	Ступінь ризику, окупність вкладень, інвестиційна привабливість.	Середній. Вимагають розкриття додаткової інформації (ESG-звіти, МСФЗ).
Кредитори та банки	Платоспроможність, наявність ліквідних активів для застави, фінансова стійкість.	Середній. Можуть вимагати специфічної деталізації даних у примітках.

1	2	3
Постачальники та партнери	Надійність контрагента, здатність вчасно оплатити сировину (какао, цукор).	Низький. Оцінюють через звітність терміни дебіторської заборгованості.
Державні органи (ДПС, ДССУ)	Правильність нарахування податків, відповідність законодавчим нормам.	Дуже високий. Встановлюють обов'язкові форми, стандарти та терміни подання.
Громадськість та споживачі	Екологічний вплив виробництва, соціальна відповідальність, репутація бренду.	Низький. Сприяють переходу до публічності та інтегрованої звітності.

Фінансова звітність у системі управління ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» виконує роль головного каналу зв'язку між внутрішніми процесами виробництва та зовнішнім світом. Її функції можна розділити на кілька стратегічних напрямів.

1. Інформаційна функція (Ключова). Звітність є основним джерелом даних про діяльність підприємства. Вона перетворює мільйони первинних операцій (продаж кожної плитки шоколаду, виплату зарплат, закупівлю сировини) у структуровані показники. Для ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» ця функція забезпечує корпорацію Nestlé даними про те, наскільки ефективно працює український підрозділ.

2. Контрольна функція. Дозволяє здійснювати нагляд за збереженням майна та законністю господарських операцій. Наприклад, за даними Балансу можна проконтролювати, чи не відбулося необґрунтованого зростання дебіторської заборгованості або затоварення складів готовою продукцією, що може свідчити про проблеми зі збутом.

3. Оціночна функція. Використовується для визначення результативності діяльності за певний період. Так, на основі Звіту про фінансові результати менеджмент оцінює рентабельність виробництва (наприклад, порівнює

прибутковість лінійки «Артек» та темного шоколаду). Це дозволяє зрозуміти, які напрями діяльності приносять кошти, а які потребують оптимізації.

4. Прогностична функція. На основі ретроспективних даних (звітів за минулі 3-5 років) будуються прогнози на майбутнє. Дані про динаміку продажів дозволяють прогнозувати обсяги закупівель сировини (какао-бобів, цукру) на наступний сезон та планувати капітальні інвестиції в оновлення цехів.

5. Комунікаційна функція. Звітність виступає «візитною картою» підприємства на ринку капіталу. Вона забезпечує довіру з боку банків (при отриманні кредитів) та постачальників. Без прозорості звітності велике підприємство не зможе отримати відстрочку платежів від міжнародних партнерів.

6. Функція зворотного зв'язку. Звітність показує, чи були ефективними попередні управлінські рішення (наприклад, чи дала результат рекламна кампанія або зміна пакування цукерок).

7. Фіскальна. Звітність дозволяє перевірити коректність нарахування податків і зборів.

8. Методологічна. Звітність формується на підставі єдиних стандартів обліку, це дозволяє спів ставляти показники діяльності різних підприємств галузі, регіону, тощо.

9. Стимулююча. На основі звітності розраховуються бонуси топ-менеджменту за досягнення планового прибутку.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що фінансова звітність є багатогранною економічною категорією. Її сутність полягає в інтеграції показників бухгалтерського обліку та методів статистичного узагальнення для формування цілісної інформаційної бази. Це дозволяє забезпечити менеджмент підприємства достовірними та вчасними даними, що є критично важливими для прийняття ефективних управлінських рішень і виступають невід'ємною складовою стратегічного розвитку компанії.

2.2 Нормативно-правове регулювання та принципи підготовки фінансової звітності в Україні

В Україні сформована чітка ієрархія нормативних актів, що регулюють процес формування звітності. Для підприємств рівня ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»», які входять до міжнародних груп, це регулювання має свої особливості.

Перший рівень: Законодавчий. Базовим документом є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV. Він визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання звітності. Важливо зазначити, що згідно зі змінами останніх років, підприємства поділяються на мікро-, малі, середні та великі. «Світоч» належить до великих підприємств, що накладає обов'язок оприлюднювати звітність разом з аудиторським висновком.

На першому законодавчому рівні базовим документом є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Він визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання звітності. Важливо зазначити, що згідно зі змінами останніх років, підприємства поділяються на мікро-, малі, середні та великі. ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» належить до великих підприємств, що накладає обов'язок оприлюднювати звітність разом з аудиторським висновком.

Другий рівень нормативно-правового забезпечення - методологічний. До нього належать Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку (НП(С)БО), затверджені Міністерством фінансів України та Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок подання фінансової звітності»,. Зокрема, НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» визначає склад, форми та зміст основних звітів.

Третій рівень становлять міжнародні документи. Оскільки ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» є частиною Nestlé, підприємство застосовує МСФЗ (IFRS). Закон зобов'язує такі підприємства складати звітність саме за міжнародними стандартами.

Фінансова звітність має відповідати принципам, що представляють собою правила, якими керується бухгалтер при трансформації даних обліку у звітні форми. Згідно із законом «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в

Україні» та Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку до них належать:

1. Принцип обачності, відповідно до якого в обліку застосовуються методи оцінки, що повинні запобігати заниженню зобов'язань та витрат і завищенню активів та доходів. Його суть можна звести до однієї фрази: «Не переоцінюй активи та доходи, не недооцінюй зобов'язання та витрати». Іншими словами, якщо є сумнів, чи отримаємо ми прибуток - ми його не записуємо. Але якщо є сумнів, що ми понесемо збиток - ми записуємо його негайно.

Ось як це виглядає на практиці для ТОВ «Світоч».

Припустимо, «Світоч» закупив на склад велику партію какао-бобів за ціною 100 грн/кг. Через місяць на світовому ринку ціна на какао впала до 80 грн/кг. Хоча компанія ще не використала все какао і не продала готові цукерки, вона повинна відобразити збиток у 20 грн на кожному кілограмі вже зараз. В балансі запаси будуть вказані за меншою ціною (80 грн). Ми не чекаємо фактичного продажу, щоб визнати втрату вартості.

Ще приклад, ТОВ «Світоч» відвантажив партію шоколадок «Світоч Exclusive» мережі магазинів у борг на 1 млн грн. Раптом стає відомо, що у цієї мережі серйозні фінансові проблеми і вона може збанкрутувати. Бухгалтер підприємства створює резерв сумнівних боргів. Це означає, що компанія вже зараз визнає витрати на суму, яку, ймовірно, не отримає. Ми не маємо права показувати в активах 1 млн грн дебіторської заборгованості, якщо знаємо, що ці гроші навряд чи повернуться.

Так само, у випадку, коли компанія випустила нову серію продукції і пообіцяла дистриб'юторам приймати повернення товару, якщо пакування виявиться дефектним, навіть якщо ще жодного повернення не було, вона на основі минулого досвіду оцінює ймовірний відсоток браку і закладає ці витрати у звітність поточного періоду. Адже краще підготуватися до витрат заздалегідь, ніж потім отримати неочікуваний удар по прибутку.

Якщо на «Світоч» подали до суду (наприклад, через патентну суперечку щодо дизайну обгортки) і юристи оцінюють шанси програти як високі. Компанія відразу визнає зобов'язання (створює забезпечення) на суму можливого штрафу. Якщо ж «Світоч» сам подав на когось у суд і очікує

отримати компенсацію - цей дохід не визнається до моменту остаточного рішення суду і отримання грошей.

2. Принцип повного висвітлення, за яким звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки операцій, яка може вплинути на рішення користувачів.

Оскільки ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» є частиною міжнародної групи Nestlé, він постійно проводить операції з материнською компанією (купівля сировини, використання торговельних марок, управлінські послуги). Тому для дотримання принципу повного висвітлення у звітності окремим розділом вказуються суми заборгованості перед Nestlé S.A., обсяги виплачених роялті та умови цих розрахунків. Це важливо для інвесторів, щоб зрозуміти, наскільки компанія залежна від рішень групи.

Інший приклад, якщо компанія планує модернізацію очисних споруд або має зобов'язання з утилізації пакування в майбутньому, ці плани та оціночні витрати мають бути розкриті, щоб показати реальну картину майбутніх фінансових потоків. Або, якщо на кінець року ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» має незавершений судовий спір із податковою службою на суму 10 млн. грн. Рішення суду ще немає, хоча гроші ще не сплачені (і, можливо, не будуть сплачені), компанія зобов'язана описати цей факт у примітках. Якщо вона цього не зробить, користувач звітності не знатиме про потенційний ризик втрати великої суми коштів.

Також за цим принципом, якщо частина активів (наприклад, склад у прифронтовій зоні) була пошкоджена або доступ до неї обмежений компанія повинна детально розписати: які саме активи під ризиком, як проводилася їхня переоцінка і як це впливає на стабільність бізнесу. Простого зменшення рядка «Основні засоби» в балансі недостатньо.

3. Принцип автономності означає, що підприємство розглядається як юридична особа, відокремлена від її власників.

Наприклад, якщо один із топ-менеджерів або представників власника (Nestlé) вирішив придбати автомобіль для особистих поїздок своєї родини. Хоч кошти на покупку можуть бути отримані як дивіденди від ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»», цей автомобіль не ставиться на баланс

заводу. Він не вважається активом підприємства, і витрати на його бензин чи ремонт не включаються до витрат компанії.

Наступна ситуація також демонструє застосування цього принципу. Якщо власнику - компанії Nestlé терміново знадобилися кошти, і він бере їх у ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» у борг, в обліку ця операція фіксується не просто як переведення грошових коштів, а як дебіторська заборгованість. Компанія ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» записує, що власник тепер винен їй дебітор. Таким чином, ТОВ «Світоч» діє як автономний суб'єкт, який може мати фінансові відносини навіть зі своїм власником.

Або, якщо припустимо, засновник ТОВ «Світоч» володіє складським приміщенням як фізична особа і здає його в оренду підприємству, бухгалтерія обліковує це приміщення як орендований актив, а оплату за нього - як витрати на оренду. Факт того, що орендодавець є власником компанії, не скасовує необхідності оформлювати це як офіційну господарську операцію між двома окремими суб'єктами.

Ще один приклад, ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» сплачує податок на прибуток, ПДВ та інші податки від свого імені. Якщо у власника (фізичної чи юридичної особи) є податкові борги за іншими проектами, це ніяк не відображається у звітності підприємства. Податкова служба не може списати кошти з рахунку заводу для погашення особистих боргів його акціонерів.

4. Принцип послідовності означає, що підприємство має застосовувати обрану облікову політику з року в рік. Це дозволяє інвесторам, банкам та керівництву порівнювати фінансові показники компанії за різні періоди (наприклад, 2024-й з 2025-м), будучи впевненими, що вони розраховані за однаковими правилами.

Для ТОВ «Світоч», як великого виробничого підприємства, цей принцип є критично важливим для аналізу рентабельності виробництва шоколаду та солодошів. Так, для виробництва цукерок «Світоч» придбає великі партії какао-бобів, цукру та горіхів. Ціни на цю сировину постійно змінюються. Тому метод FIFO (першим прийшов — першим пішов) для розрахунку вартості

використаної сировини, який компанія обрала, вона має застосовувати щороку. Якщо в один рік використовувати FIFO, а в наступний — метод середньозваженої вартості, прибуток у звітах зміниться лише через спосіб підрахунку, а не через реальні продажі. Це ввело б в оману акціонерів (Nestlé).

Інший приклад застосування даного методу. На підприємстві використовуються дорогі італійські та німецькі лінії з виробництва вафель та шоколаду. Якщо нарахування амортизації по ним здійснюється прямолінійним методом (однаковими частинами протягом 10 років), це не може раптово посеред строку змінитися на застосування прискореного методу без вагомих причин. Таким чином витрати на амортизацію обладнання в собівартості кожної плитки шоколаду залишаються стабільними та порівнюваними.

У великих корпораціях важливо чітко розділяти: які витрати йдуть на виробництво (цех), а які — на адміністрування (офіс у Львові) чи маркетинг (реклама «Світоч Exclusive»). Критерії, за якими витрати відносять до тієї чи іншої категорії, мають бути незмінними — це теж приклад застосування принципу послідовності. Не можна перенести витрати на оплату праці відділу маркетингу до «адміністративних витрат» для того, щоб маркетинговий бюджет виглядав меншим. ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» відвантажує продукцію дистриб'юторам по всій Україні та за кордон. Момент реалізації (під час відвантаження зі складу у Львові), має бути зафіксований в обліковій політиці та не змінюватися.

Змінити правила можна лише у двох випадках: якщо змінилася вимога закону. Наприклад, змінилися національні стандарти або МСФЗ (IFRS), або якщо новий метод дозволить точніше відобразити стан справ (наприклад, перехід на нову ІТ-систему SAP, яка дозволяє рахувати собівартість точніше). Якщо компанія все ж таки змінює метод обліку, згідно з принципом повного висвітлення, вона зобов'язана у примітках до звіту написати: «Ми змінили метод оцінки запасів. Через це наш прибуток став на 5 млн грн більшим, ніж був би за старим методом».

5. Принцип безперервності базується на припущенні, що діяльність підприємства буде тривати в осяжному майбутньому (не менше 12 місяців).

Для ТОВ «Світоч» цей принцип є фундаментом, на якому будується вся оцінка майна та зобов'язань у звітності. Наприклад, якщо компанія придбала нову лінію для виробництва батончиків «Lion» за 50 млн грн. з терміном її експлуатації - 10 років. Бухгалтер розподіляє (амортизує) цю суму на 10 років вперед. Якби компанія планувала закритися через рік, вона була б змушена списати всі 50 млн грн як збиток відразу або оцінити лінію за ціною металобрухту. Оскільки ми впевнені у безперервності, ми оцінюємо актив за його корисною вартістю протягом багатьох років.

Так само працює даний принцип при одержанні кредиту від материнської компанії Nestlé або банку, який потрібно повернути через 3 роки. У балансі кредит відображається як довгострокове зобов'язання. Це свідчить про те, що компанія впевнена: вона буде працювати і через рік, і через два, і через три, щоб мати змогу поступово виплачувати цей борг.

Також при придбанні запасів великими партіями, яких вистачить на півтора року виробництва, вони відображаються як оборотні активи за собівартістю. Адже ми виходимо з того, що компанія буде стабільно працювати, використовувати цю сировину для виготовлення шоколаду та продавати його, отримуючи прибуток у майбутніх періодах.

З огляду на воєнний стан, принцип безперервності стає ще важливішим. Попри високі ризики, якщо керівництво компанії бачить, що вона працює, логістика налагоджена, а попит на солодке є - звітність формується на основі безперервності.

6. Принцип нарахування - це один із найважливіших принципів, згідно з яким доходи та витрати відображаються в обліку в той момент, коли вони виникли, незалежно від того, коли реально одержані або сплачені грошові кошти з банківського рахунку.

Так, якщо 28 грудня 2025 року ТОВ «Світоч» відвантажив велику партію цукерок мережі супермаркетів на суму 2 млн грн. За договором супермаркет має оплатити товар протягом 30 днів, тобто вже у січні 2026 року. В обліку підприємство показує дохід 2 млн. грн. у грудні 2025 року, оскільки продукція відвантажена, тобто право власності перейшло - отже, компанія вже заробила кошти, навіть якщо фізично вони ще не надійшли на рахунок.

Так само, якщо підприємство споживало електроенергію весь грудень для роботи ліній з виробництва продукції, а рахунок від енергокомпанії на 500 тис. грн. прийшов 5 січня 2026 року, і тоді ж був оплачений, витрати на електроенергію все одно будуть включені у грудні 2025 року., оскільки енергія була використана для створення продукції саме в грудні. Це дозволить правильно порахувати прибуток за грудень, співставленням доходів грудня з витратами грудня..

Якщо працівники відпрацювали весь місяць, а заробітну плату за другу половину місяця отримують 7-го числа наступного місяця, витрати на оплату праці нараховуються в останній день робочого місяця, адже праця була вкладена в продукт зараз, тому і витрати мають бути визнані зараз.

7. Принцип превалювання сутності над формою є одним із найскладніших, але водночас найважливіших принципів бухгалтерського обліку та звітності для великих промислових підприємств. Його суть полягає в тому, що операції повинні обліковуватися та відображатися у звітності відповідно до їхньої економічної реальності, а не лише виходячи з юридичної форми чи наявності певних первинних документів.

Для ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» цей принцип має особливе значення через складні господарські зв'язки з групою Nestlé та велику кількість виробничих активів.

Наприклад, якщо ТОВ «ЛФК «Світоч»» придбає нову лінію з пакування цукерок у лізинг на 5 років. Власником лінії є лізингова компанія (банк), а ТОВ «ЛФК «Світоч»» лише орендує її. Підприємство використовує цей актив для отримання прибутку протягом майже всього терміну його служби, несе ризики поломки та витрати на обслуговування. Згідно з принципом превалювання сутності над формою, ТОВ «ЛФК «Світоч»» оприбутковує цю лінію і зараховує на Баланс як актив, а майбутні платежі відображає як зобов'язання, хоча юридично право власності перейде лише через 5 років.

Інший приклад керівний офіс може передати ТОВ «ЛФК «Світоч»» обладнання для тестування нових рецептів за договором позики або тимчасового користування (власність лишається за Nestlé). Якщо фабрика повністю контролює цей актив і використовує його в основному виробництві,

вона може визнати його активом у внутрішній управлінській звітності для правильного розрахунку повної собівартості продукції (нарахування амортизації).

Як бачимо в обох випадках, якби керівництво ТОВ «ЛФК «Світоч»» дивилося лише на юридичну форму, звітність була б викривленою компанія могла б мати величезні лізингові платежі, які не відображені в Балансі, що створювало б ілюзію фінансової стійкості. У звітах значилися б мільйони гривень дебіторської заборгованості, які насправді неможливо стягнути.

Таким чином застосування принципу превалювання сутності над формою дозволяє перетворити звітність ТОВ «ЛФК «Світоч»» на реальну фінансову модель бізнесу, а не просто на збірник юридичних документів. Це дає змогу акціонерам Nestlé бачити справжній обсяг контрольованих ресурсів та реальні ризики підприємства.

8. Принцип періодичності є одним із наріжних каменів бухгалтерського обліку, який дозволяє оцінити результати діяльності підприємства за певний проміжок. Для ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» цей принцип має особливе практичне значення. Кондитерська галузь має виражену сезонність (пікові продажі перед Новим роком, Великоднем, Днем Святого Валентина). Принцип періодичності вимагає складання звітності за рівні проміжки часу (місяць, квартал, рік). Це дозволяє менеджменту ТОВ «ЛФК «Світоч»» порівнювати показники IV кварталу 2024 року з IV кварталом 2025 року. Без такого поділу було б неможливо оцінити, чи є зростання прибутку результатом вдалої новорічної кампанії, чи загальним розвитком фабрики. Крім того, оскільки ТОВ «ЛФК «Світоч»» є частиною міжнародної корпорації Nestlé, на підприємстві діють жорсткі графіки закриття звітних періодів. Щомісяця, станом на останнє число, облік «заморожується». Усі доходи від реалізації та всі витрати на сировину (цукор, какао), понесені саме в цьому місяці, мають бути співвіднесені. Це дає змогу групі Nestlé бачити щомісячну динаміку прибутковості українського підрозділу, не чекаючи кінця року.

Також, ТОВ «ЛФК «Світоч»» використовує дорогі обладнання роками. Принцип періодичності вимагає, щоб вартість, наприклад, лінії з виробництва вафель «Артек», розподілялася на витрати частинами протягом

кожного звітнього періоду (місяця) у вигляді амортизації. Це забезпечує включення частки вартості обладнання в собівартість солодоців, виготовлених саме в цей конкретний період.

Інша ситуація - ТОВ «ЛФК «Світоч»» у грудні оплатив масштабну рекламну кампанію на телебаченні, яка триватиме весь наступний рік. Незважаючи на те, що гроші списані в грудні, принцип періодичності забороняє визнавати всі ці витрати лише в одному місяці. Вони будуть розподілені між 12 місяцями наступного року, оскільки саме в ці періоди компанія отримуватиме економічну вигоду від реклами.

Таким чином, принцип періодичності - це інструмент перетворення безперервного виробничого потоку на дискретні інформаційні блоки. Це дозволяє менеджменту контролювати бізнес у режимі реального часу та забезпечує виконання вимог законодавства щодо вчасного подання звітності.

9. Принцип єдиного грошового вимірника є фундаментальним для фінансової звітності, оскільки він дозволяє звести воєдино абсолютно різні за своєю фізичною природою ресурси підприємства. Без цього принципу неможливо було б скласти жоден баланс.

Для ТОВ «ЛФК «Світоч»» цей принцип є інструментом створення фінансової моделі. На балансі підприємства знаходяться тисячі різних об'єктів: тонни цукру, какао-масла та борошна на складах; кілометри пакувальної плівки; десятки виробничих ліній (автомати, печі, міксери); вантажівки для доставки солодоців. Неможливо скласти «10 тонн цукру» та «5 вантажівок». Але завдяки принципу єдиного грошового вимірника ми оцінюємо все в гривнях, що дозволяє узагальнити майно ТОВ «ЛФК «Світоч»» в Балансі та отримати загальну вартість активів підприємства.

Також даний принцип працює при визначенні собівартості продукції, адже для виготовлення однієї партії шоколаду «Світоч Exclusive» потрібні: праця робітників (у годинах), електроенергія (у кВт-год), сировина (у кг) та амортизація обладнання (у роках служби). Всі ці фізичні одиниці переводяться у грошовий еквівалент, що дозволяє вирахувати собівартість одиниці продукції та зрозуміти, яку ціну встановити за одну плитку шоколаду в магазині, щоб покрити всі витрати та отримати прибуток.

При проведенні операцій в іноземній валюті також допомагає даний принцип. Оскільки ТОВ «ЛФК «Світоч»» закуповує частину інгредієнтів за кордоном (наприклад, какао-боби з Кот-д'Івуару) в доларах або євро, у звітності в Україні вона відображається у національній валюті — гривні за курсом НБУ. Це забезпечує єдність вимірювання.

Для інвесторів, завдяки даному принципу, з'являється можливість порівняти ефективність ТОВ «ЛФК «Світоч»» з іншими бізнесами (наприклад, з нафтовою компанією чи ІТ-сектором), оскільки прибуток у всіх вимірюється в одній одиниці - грошах.

Варто зазначити, що у даного принципу є недолік: грошовий вимірник не враховує інфляцію автоматично та не відображає нефінансові активи (наприклад, талановитість майстрів-шоколятьє чи лояльність споживачів до бренду «Світоч»), які неможливо точно оцінити в грошах.

10. Принцип історичної (фактичної) собівартості є одним із найбільш консервативних та надійних принципів обліку. Він вимагає, щоб активи відображалися у звітності за тією ціною, за якою вони були фактично придбані або виготовлені, незалежно від того, як змінилася їхня ринкова вартість з часом.

Для АТ «Львівська кондитерська фабрика "Світоч"» цей принцип забезпечує об'єктивність фінансових показників та запобігає маніпуляціям із вартістю майна.

Припустимо, фабрика придбала земельну ділянку під склад у 2000-х роках за 1 млн. грн. Сьогодні її ринкова ціна може сягати 20 млн. грн. через розвиток інфраструктури Львова. У Балансі ця ділянка продовжує обліковуватися за 1 млн. грн. (історична вартість). Це робиться для того, щоб звітність базувалася на реальних документально підтверджених витратах, а не на суб'єктивних оцінках експертів, які можуть змінюватися щомісяця.

Згідно даному принципу, якщо фабрика придбала нову німецьку лінію для виготовлення шоколадних цукерок за 50 млн. грн., а через рік курс валют зріс, і така сама нова лінія коштує вже 70 млн. грн., ТОВ «ЛФК «Світоч»» залишає обладнання в обліку за ціною придбання - 50 млн. грн. Саме від цієї «історичної» суми буде розраховуватися амортизація.

Принцип історичної вартості тісно пов'язаний із фактичною собівартістю продукції. Наприклад, для виготовлення партії вафель «Артек» було використано борошно, куплене три місяці тому за низькою ціною. На момент випуску вафель ціна на борошно на ринку зросла. Собівартість вафель буде розрахована, виходячи з фактичних витрат, які підприємство реально понесло на закупівлю того борошна, а не з поточної ринкової ціни.

Згідно законодавства всі суб'єкти господарювання, в тому числі ТОВ «ЛФК «Світоч»», незалежно від форми власності, організаційно-правової форми чи виду діяльності повинні складати фінансову звітність відповідно до описаних вище принципів. Це, по-перше, дозволяє проводити аналіз діяльності різних підприємств, галузей, а, по-друге, забезпечує уніфікований підхід до подання інформації та її інтерпретації.

2.3 Порядок складання і подання фінансової звітності

Для того щоб процес підготовки звітності на будь-якого підприємства, в тому числі ТОВ «ЛФК «Світоч»», мав юридичну силу, він повинен відповідати вимогам законодавства і базуватися на певній нормативно-правовій основі. Її складають зовнішні державні та внутрішні (локальні) документи.

До зовнішнього нормативно-правового забезпечення в першу чергу, як уже зазначалось, належить Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [], саме він встановлює періодичність, терміни, склад звітності та обов'язок оприлюднення.

Також до документів цієї групи відносяться:

- НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [], який визначає структуру форм фінансової звітності, зміст і правила заповнення їхніх статей;
- «Порядок подання фінансової звітності» [], що регламентує конкретні терміни подання звітності до Державної податкової служби, Державної служби статистики та інших органів, а також визначає коло підприємств, що звітують за Міжнародними стандартами фінансової звітності (IFRS/IAS)
- Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань [] - також є обов'язковим для всіх підприємств документом, що регулює порядок перевірки активів перед складанням річного звіту.

Внутрішнє нормативне забезпечення складають документи, які розробляються безпосередньо на підприємстві з метою адаптації та впровадження зовнішніх нормативно-правових актів до специфіки його діяльності. До них належать:

- наказ про облікову політику. У ньому підприємство фіксує: обрані методи оцінки запасів; вартісну межу віднесення активів до основних засобів та малоцінних необоротних активів; перелік і склад сегментів, метод нарахування амортизації, порядок створення резерву сумнівних боргів, метод калькулювання собівартості, склад і порядок розподілу загальновиробничих витрат; графік документообігу (оскільки звітність складається на основі різних документів, на підприємстві затверджується регламент: хто, коли та в які

терміни передає первинні документи до бухгалтерії. Без дотримання цього графіка вчасне подання звітності неможливе);

- наказ про проведення річної інвентаризації, який видається щороку перед складанням річного звіту. У ньому визначаються: склад інвентаризаційних комісій, об'єкти перевірки (склади сировини, цехи, каса), терміни проведення та оформлення результатів.

Фінансова звітність формується на підставі даних наступних первинних і зведених документів;

- інвентаризаційних описів та актів звірки, які підтверджують наявність майна та розрахунків із контрагентами;

- оборотно-сальдових відомостей за всіма рахунками

- Головної книги, що є підсумковим документом, де систематизовані дані за всіма рахунками бухгалтерського обліку;

- робочих таблиць, які застосовуються для трансформації звітності за НПС)БО у звітність за МСФЗ;

- розшифровок до статей звітності (внутрішні довідки бухгалтерії, де розписано, з чого складається рядок «Інші оборотні активи» або «Інші операційні витрати»);

- пояснювальної записки (внутрішня), яка містить коментарі головного бухгалтера для директора щодо суттєвих відхилень у показниках порівняно з минулим роком.

Нормативно-правове забезпечення є фундаментом, на якому базується процес формування фінансової звітності і який забезпечує його структурованість.

Згідно з правовим забезпеченням основним звітним періодом для формування фінансової звітності є календарний рік. Крім річної, щокварталу складається проміжна фінансова звітність наростаючим підсумком з початку звітного року. Проте, дозволяється законом, щоб перший звітний період підприємства був менше 12 місяців, але не більш - 15 місяців [26].

При ліквідації підприємства останнім його звітним періодом буде період від початку звітного року до моменту прийняття рішення про ліквідацію [26].

Фінансова звітність за законом подається органам, до сфери управління яких належить підприємство, трудовим колективам за їхньою вимогою, власникам, органам державної податкової служби, органам державної статистики [26].

Процес підготовки звітності на такому підприємстві є чітко регламентованим циклом, що має наступну логічну послідовність (рисунок 2.1).

Рисунок 2.1 – Послідовність формування фінансової звітності

Вважається, що першим етапом формування звітності є проведення інвентаризації, однак, на нашу думку, запорукою якісно підготовленої, достовірної звітності є ретельне попереднє вивчення всіма учасниками процесу зовнішніх та внутрішніх нормативно-правових документів. Тільки після цього слід розпочинати перший етап – проведення інвентаризації. Це фундаментальний етап, мета якого - підтвердити реальність даних, що зафіксовані в обліку і організувати роботу з формування звітності належним чином (таблиця 2.4).

Зміст етапів формування фінансової звітності

№ етапу	Назва етапу	Основний зміст робіт	Відповідальні	Підсумковий документ
1	Підготовчий (Інвентаризація)	Перевірка фактичної наявності активів (сировини, какао-бобів, обладнання) та стану зобов'язань	Інвентаризаційні комісії, матеріально відповідальні особи	Інвентаризаційні описи, акти звірки, протокол комісії
2	Обліковий (Закриття періоду)	Нарахування амортизації, розрахунок собівартості продукції, відображення курсових різниць, закриття номінальних рахунків	Відділ податкового обліку, відділ собівартості і контролю.	Оборотно-сальдова відомість, Головна книга
3	Трансформаційний	Коригування даних національного обліку відповідно до стандартів Nestlé та вимог МСФЗ.	Головний бухгалтер	Трансформаційні таблиці, робочі листи коригувань
4	Формування звітних форм	Перенесення залишків та оборотів у форми № 1, 2, 3, 4 та підготовка Приміток до звітності.	Головний бухгалтер	Проект фінансової звітності
5	Аудит	Зовнішня перевірка звітності незалежною аудиторською компанією на відповідність МСФЗ.	Зовнішні аудитори	Звіт незалежного аудитора
6	Затвердження та подання	Затвердження звіту керівництвом та подання в електронному вигляді державним органам	Керівництво ТОВ «ЛКФ «Світоч»»	Квитанції про прийняття звіту
7	Оприлюднення	Публікація повного річного звіту разом з аудиторським висновком та Звітом про управління на веб-сайті.	ІТ-відділ	Оприлюднений звіт на сайті www.nestle.ua

Для цього проводиться суцільна інвентаризація та розробляється наказ на формування звітності, де визначаються етапи, терміни і відповідальні за реалізацію. Виявлені під час інвентаризації розбіжності (лишні або нестачі) регулюються та відображаються в обліку того періоду, за який складається звіт.

За результатами проведеної інвентаризації відбувається коригування рахунків бухгалтерського обліку і їхнє закриття у звітному періоді (бухгалтерські процедури). Реєстрація господарських операцій за звітний період припиняється. Визначається кінцеве сальдо за всіма бухгалтерськими рахунками.

Після цього розпочинається наступний етап - формування Оборотно-сальдової відомості, перевірка правильності записів на рахунках та трансформація даних - підтверджені залишки переносяться у форми звітності.

На четвертому етапі відбувається безпосереднє складання форм звітності та перевірка їхньої співставності. В результаті даного етапу отримуємо сформований пакет звітності, що пройшов внутрішню перевірку на арифметичну відповідність (взаємозв'язок показників різних форм).

Наступний корок – це зовнішній аудит та затвердження звітності. До нього залучають незалежних аудиторів. Результати аудиторської перевірки обговорюються. Аудиторський висновок, який стає невід'ємною частиною річного звіту.

Останнім етапом є подання звітності користувачам та її оприлюднення. Подання звітності здійснюється в електронному вигляді за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення (наприклад, М.Е.Дос) до органів державної статистики; Державної податкової служби; Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР).

Оприлюднення звітності відбувається шляхом розміщення звітності разом з аудиторським висновком на офіційному сайті підприємства.

Такий порядок формування і подання фінансової звітності дозволяє створити якісну та достовірну інформаційну базу для прийняття управлінських рішень.

РОЗДІЛ 3 ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ДЖЕРЕЛО ОБ'ЄКТИВНИХ ДАНИХ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ

3.1 Інформативна роль фінансової звітності в системі аналітичного забезпечення управління підприємством

Фінансова звітність є критично важливим інформаційним фундаментом для аналітичного забезпечення управління підприємством, надаючи повну, правдиву картину фінансового стану, результатів діяльності та руху грошових коштів. Вона дозволяє оцінювати ліквідність, платоспроможність, прибутковість, фінансову стійкість, ефективність використання ресурсів та приймати обґрунтовані управлінські рішення, планувати стратегію та контролювати виконання завдань.

Фінансова звітність виступає головною ланкою зворотного зв'язку в циклі управління. Без неї процес прийняття рішень перетворюється на інтуїтивне вгадування, що неприпустимо для великого бізнесу.

Звітність є унікальним джерелом інформації і пояснюється це декількома факторами.

По-перше, це системність та комплексність. Адже звітність охоплює всі аспекти діяльності (майно, борги, прибутки, капітал) у єдиному грошовому вимірнику.

По-друге, достовірність – всі дані базуються на первинних документах та підтверджуються інвентаризацією і зовнішнім аудитом.

По-третє, стандартність - уніфіковані форми дозволяють аналітику порівнювати діяльність підприємства з результатами його конкурентів.

Щоб звітність була придатною для аналізу, вона згідно з Концептуальною основою МСФЗ повинна відповідати певним якісним характеристикам. До таких характеристик належать:

- релевантність: інформація має бути важливою для прийняття рішень і здатною змінити думку аналітика про стан компанії;
- достовірне представлення: звітність має бути повною, нейтральною та не містити помилок;

- зіставність: аналітик повинен мати змогу порівняти звіти за різні роки (динаміка) та звіти різних компаній
- своєчасність: застаріла інформація втрачає свою аналітичну цінність для прогнозування.

Крім того, як свідчить аналіз наукової літератури [7, 9], вона повинна мати:

- інформаційну адресність: забезпечення керівників усіх рівнів специфічними даними, що відповідають їхньому колу повноважень;
- стратегічну орієнтованість: наявність індикаторів, які дають змогу оцінити ступінь досягнення довгострокових та оперативних цілей бізнесу;
- виконувати превентивну функцію: здатність системи звітування сигналізувати про потенційні ризики на ранніх стадіях;
- методологічну стабільність: збереження ідентичності форм та алгоритмів розрахунку протягом звітного циклу для забезпечення порівнянності даних;
- динамічність (своєчасність): дотримання регламентів оперативного надання інформації кінцевим споживачам.
- когнітивність: спрощеність та візуальна наочність форматів, що сприяє швидкому сприйняттю даних без втрати суті.

Кожна форма фінансової звітності – це інформаційна база для певного виду фінансового аналізу. Цей зв'язок представлено у таблиці 3.1.

Унікальність звітності полягає в її здатності трансформувати ретроспективні дані (те, що вже сталося) у прогностичні моделі (те, що буде). Наприклад, коли аналітик ТОВ «ЛКФ «Світоч»» вивчає, як зміна цін на какао-боби в минулому році вплинула на чистий прибуток – це ретроспектива. У випадку оцінки поточного запасу міцності, тобто чи вистачить грошей на рахунках для виплати заробітної плати та податків завтра здійснюється діагностика сьогодення А на основі трендів (динаміки доходів за 3-5 років) будується прогноз розвитку. Наприклад, якщо звітність показує стабільне зростання попиту на темний шоколад, менеджмент приймає рішення про інвестиції в нову лінію виробництва саме цього продукту.

Взаємозв'язок фінансової звітності з етапами аналізу

Форма звітності	Розділ фінансового аналізу	Що саме оцінює аналітик
Баланс	Аналіз фінансового стану та майнового стану	Ліквідність, платоспроможність, фінансову незалежність.
Звіт про фінансові результати	Аналіз ділової активності та рентабельності	Ефективність використання ресурсів, прибутковість продажів.
Звіт про рух грошових коштів	Аналіз грошових потоків.	Здатність генерувати готівку для самофінансування.
Звіт про власний капітал	Аналіз інвестиційної привабливості	Динаміку власного капіталу та дивідендну політику.

Фінансова звітність є не просто пасивним звітом про витрачені кошти, а динамічною інформаційною моделлю підприємства. Вона дозволяє менеджменту перетворювати історичні факти на стратегічні переваги, забезпечуючи об'єктивне підґрунтя для кожного кроку в управлінні ТОВ «ЛКФ «Світоч»».

Кожен з компонентів фінансової звітності відіграє певну роль при проведенні аналізу (таблиця 3.2).

Таблиця 3.2

Використання даних фінансової звітності при проведенні аналізу

Зміст	Використання інформації
1	2
Баланс	
Наявність ресурсів, які достовірно оцінюються і	Оцінка динаміки і структури майна підприємства, ефективності його

Продовження таблиці 3.2

1	2
---	---

контролюються підприємством, на дату балансу	використання ліквідності та платоспроможності підприємства, прогнозування майбутніх потреб в ресурсах, позиках
Звіт про фінансові результати	
Доходи, витрати, прибутки або збитки за звітний період	Оцінка фінансових результатів діяльності підприємства за звітний період і прогнозування їх рівня в майбутньому
Звіт про рух грошових коштів	
Надходження та витрачання грошових коштів за видами діяльності	Оцінка результатів операційної, фінансової, інвестиційної діяльності і прогнозування їх рівня в майбутньому
Звіт про власний капітал	
Зміни видів власного капіталу	Оцінка змін власного капіталу у звітному періоді і їх прогнозування на майбутнє
Примітки до фінансової звітності	
Деталізація інформації про ресурси підприємства, їх рух у звітному періоді	Оцінка ризиків та невизначеностей, о впливають на діяльність підприємства і прогнозування їх на майбутнє

Таким чином, фінансова звітність є не просто формальним документом, а інформаційним інструментом, що дозволяє керувати підприємством стратегічно, виявляти резерви та приймати зважені рішення для його розвитку та забезпечення фінансового здоров'я.

3.2 Характеристика форм фінансової звітності як об'єктів фінансового аналізу

Фінансова звітність підприємства включає наступні елементи, кожен із них має свою аналітичну місію (рисунок 3.1):

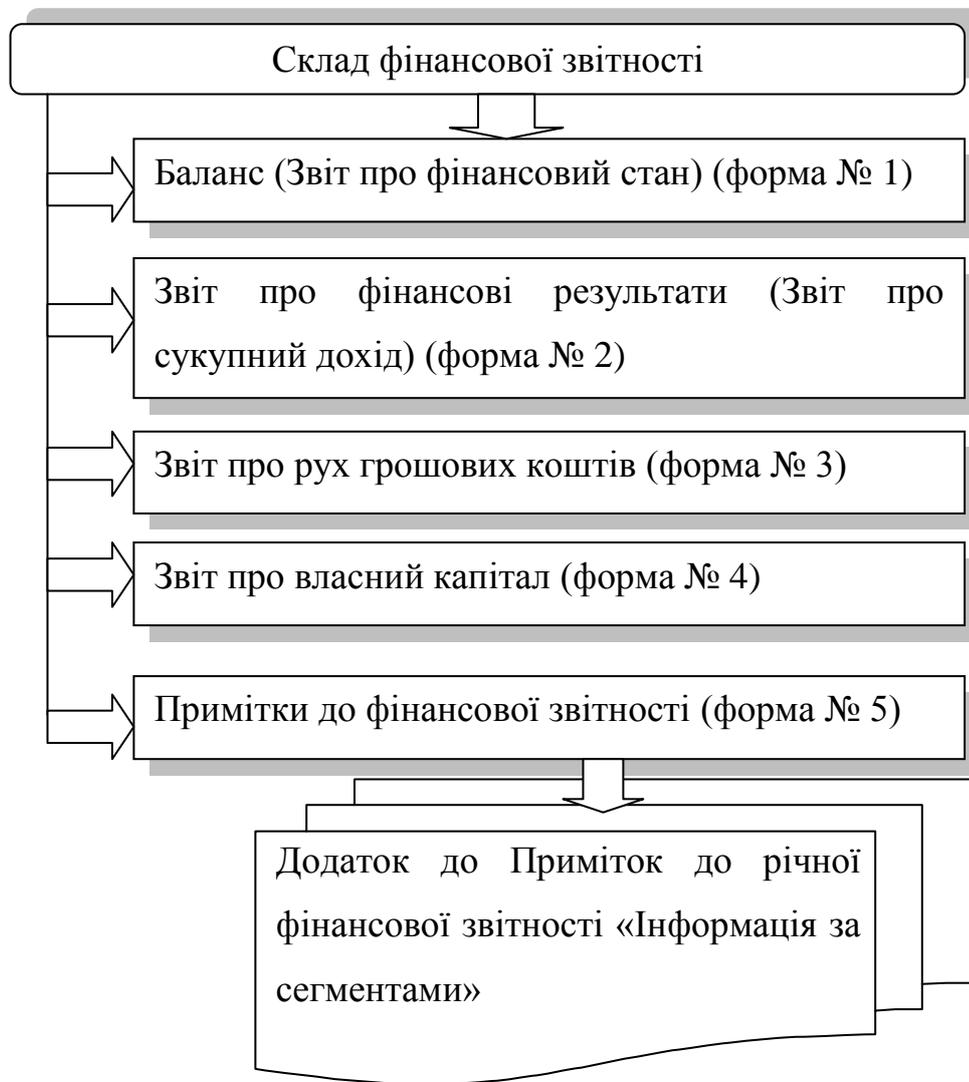

Рисунок 3.1 – Склад фінансової звітності

1. Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1) демонструє, чим володіє підприємство (активи) та за рахунок яких джерел вони сформовані (капітал і зобов'язання) на певну дату.

2. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма № 2) відображає ефективність діяльності (доходи, витрати, прибутки та збитки) за певний період.

3. Звіт про рух грошових коштів (форма № 3) пояснює різницю між прибутком та реальними грошима, показуючи джерела надходження та напрями витрачання готівки.

4. Звіт про власний капітал (форма № 4) розкриває зміни в капіталі внаслідок прибутку, внесків чи виплати дивідендів.

5. Примітки до фінансової звітності (форма № 5) надають детальні розшифровки до кожної суттєвої статті попередніх чотирьох звітів.

Основною формою фінансової звітності є Баланс (Звіт про фінансовий стан), метою складання якого є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про фінанси-майновий стан ТОВ «ЛКФ «Світоч»» за певний період, що дозволить прийняти виважені й продуктивні управлінські рішення.

Баланс розкриває користувачам інформацію про те якими господарськими засобами володіє підприємство, який термін їх перебування на підприємстві, за рахунок яких джерел вони утворилися. З одного боку, в балансі представлені господарські засоби, а з іншого – джерела їх утворення. Тому головною його ознакою є рівність обох частин балансу.

Частина балансу (ліва), де розміщені господарські засоби, називається активом, а частина, де згруповані джерела у вигляді власного капіталу і зобов'язань (права), – пасивом. Таким чином в балансі підсумок активу завжди дорівнює сумі власного капіталу та зобов'язань. Ця рівність непорушна і називається основним рівнянням балансу. В цьому полягає особливість балансу, як форми фінансової звітності, і саме це відрізняє його від інших форм звітності. Крім того, саме ця властивість допомагає бухгалтерам перевіряти правильність заповнення балансу, порівнюючи актив з пасивом.

Класифікація балансів за різними ознаками допомагає аналітику вибрати найбільш об'єктивне джерело даних. Розрізняють такі види балансу

1. За часом складання:

- вступний баланс, який складається на момент заснування підприємства (або реорганізації). Для аналітика це «відправна точка», яка показує початковий капітал, інвестований у фабрику.

- поточний (проміжний) баланс, який складається щокварталу або щомісяця. Вони потрібні для моніторингу сезонних коливань (наприклад, накопичення запасів перед новорічними святами).

- підсумковий (річний) баланс, що проходить аудит. Це основне джерело для зовнішніх інвесторів та акціонерів.

2. За обсягом даних :

- одиничний баланс, який відображає діяльність лише однієї юридичної особи, наприклад ТОВ «ЛКФ «Світоч»»;

- консолідований (зведений) баланс, який об'єднує показники материнської компанії та дочірніх підприємств. Оскільки «Світоч» входить до групи Nestlé, аналітики групи дивляться на консолідований баланс Nestlé в Україні, де показники фабрики агреговані з іншими підрозділами групи.

3. За способом відображення результатів:

- Баланс-брутто. Він включає регулюючі статті (амортизацію основних засобів та резерви сумнівних боргів). Це «брудний» баланс, який показує початкову вартість ресурсів;

- Баланс-нетто, саме така форма використовується зараз в Україні, де регулюючі статті вираховані. Баланс-нетто є об'єктом аналізу, оскільки він відображає реальну (залишкову) вартість активів підприємства.

4. За цільовим призначенням:

- прогнозний (плановий) баланс складається в межах бюджетування. Аналітик порівнює його з фактичним, щоб виявити відхилення у стратегії розвитку;

- ліквідаційний баланс складається у разі припинення діяльності. Тут активи оцінюються за ціною можливого продажу, а не за історичною собівартістю.

Це далеко не повний перелік різновидів балансу, який представлений у науковій літературі. Проте, саме ці види балансу є визначними для даного дослідження.

Оскільки баланс відповідно до його мети має надавати інформацію в першу чергу управлінню підприємством, його дані повинні у стислій формі передавати картину того, що відбувається в його діяльності.

Це допомагає керівництву приймати не тільки виважені, а є й швидкі своєчасні рішення.

З точки зору бухгалтерського обліку баланс є одним з елементів його методу і представляє собою двосторонню таблицю, де ліва частина, то – актив, а права – пасив. Кожна частина складається з певних статей. Структура та зміст окремих статей балансу наведено в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Структура та зміст окремих статей балансу ТОВ «ЛКФ «Світоч»»

Елемент	Розділ	Призначення (що аналізуємо)	Основний зміст (статті)
1	2	3	4
АКТИВ	I. Необоротні активи	Оцінка виробничого потенціалу та бази підприємства. Показник інвестиційної стратегії.	Основні засоби (виробничі лінії, будівлі фабрики), нематеріальні активи (торгова марка «Світоч», ліцензії), незавершені капітальні інвестиції
	II. Оборотні активи	Оцінка мобільності ресурсів та здатності швидко перетворювати активи на гроші	Запаси (какао-боби, цукор, готова продукція), дебіторська заборгованість (борги магазинів за відвантажений шоколад), грошові кошти на рахунках

1	2	3	4
	III. Необоротні активи, утримувані для продажу	Виокремлення активів, які більше не використовуються у виробництві та підлягають реалізації.	Обладнання або транспорт, які виведені з експлуатації та виставлені на продаж.
ПАСИВ	I. Власний капітал	Оцінка фінансової незалежності та частки майна, яка належить акціонерам (Nestlé) після погашення всіх боргів	Статутний капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток (зароблений за всі роки діяльності)
	II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	Оцінка залученого капіталу на термін понад 1 рік. Характеризує інвестиційні кредити	Довгострокові банківські кредити, відстрочені податкові зобов'язання, забезпечення на виплати персоналу
	III. Поточні зобов'язання і забезпечення	Оцінка термінових боргів, які мають бути погашені протягом 12 місяців. Джерело аналізу ліквідності.	Заборгованість перед постачальниками сировини, з оплати праці, за податками, короткостроковими кредитами
	IV. Зобов'язання,	Відображення боргів, що	Специфічні борги, що виникли при експлуатації

1	2	3	4
	пов'язані з необоротними активами для продажу	стосуються активів, які готуються до продажу	об'єктів, які наразі утримуються для продажу

Баланс складається за даними рахунків, сформованими на підставі записів господарських операцій, зафіксованих в первинних документах, після звірення аналітичного та синтетичного обліку. Дані беруться з Головної книги. Для полегшення складання балансу між ним і Планом рахунків бухгалтерського обліку [45] встановлено тісний взаємозв'язок: перші три класи рахунків Плану призначені для складання активу, а три наступні – для складання пасиву.

Наступною формою фінансової звітності ТОВ «ЛКФ «Світоч»» є Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). Даний звіт є найдинамічнішою формою звітності, він демонструє те, як підприємство працювало протягом року, звідки отримувало доходи та на що витратило ресурси.

Для ТОВ «ЛКФ «Світоч»» цей звіт є ключовим інструментом оцінки ефективності виробництва продукції та управління операційними витратами.

Звіт про фінансовий результат складається з чотирьох розділів:

1. Розділ I - Фінансові результати.
2. Розділ II - Сукупний дохід.
3. Розділ III - Елементи операційних витрат.
4. Розділ IV - Розрахунок показників прибутковості акцій.

Перший розділ Звіту про фінансові результати побудований за принципом «від більшого до меншого»: ми починаємо з загальної виручки та поетапно віднімаємо витрати, щоб дійти до «чистого залишку» — прибутку або збитку.

Основні етапи його побудови передбачають визначення наступних показників:

1. Чистий дохід (виручка) від реалізації (ЧД). Даний показник ТОВ «ЛКФ «Світоч»» відображає обсяг продажу кондитерських виробів без урахування ПДВ та акцизів. Це головний індикатор ринкової частки підприємства.

Визначається як різниця оборотів за кредитом та дебетом рахунку 70 «Дохід від реалізації».

2. Собівартість реалізованої продукції (СР), яка включає виробничу собівартість реалізованої продукції, до складу якої входять прямі витрати (сировина: какао, цукор; заробітна плата персоналу цехів; ЄСВ від неї, амортизація виробничого обладнання, комунальні послуги, зокрема, електроенергія) і розподілені загальновиробничі витрати, та нерозподілені загальновиробничі витрати. Визначається як оборот за дебетом рахунку 90 «Собівартість реалізації».

3. Валовий прибуток (збиток) ВП(ВЗ), який представляє собою різницю між Чистим доходом (ЧД) і Собівартістю реалізованої продукції (СР). Це показник ефективності самого виробничого процесу:

$$\text{ВП(ВЗ)} = \text{ЧД} - \text{СР} \quad (3.1)$$

4. Фінансовий результат операційної діяльності (ФРопер) складається з алгебраїчної суми валового прибутку (збитку), іншого операційного доходу (ОД), адміністративних витрат (АВ), витрати на збут (ВЗ), інших операційних витрат (ОВ). При цьому адміністративні витрати визначаються як оборот за дебетом однойменного рахунку 92, витрати на збут – оборот за дебетом однойменного рахунку 93, інші операційні витрати = оборот за дебетом однойменного рахунку 94, інші операційні доходи – оборот за кредитом однойменного рахунку 71:

$$\text{ФРопер} = \text{ВП(ВЗ)} + \text{ОД} - \text{АВ} - \text{ВЗ} - \text{ОВ} \quad (3.2)$$

5. Фінансовий результат до оподаткування (ФРопод) представляє собою алгебраїчну суму Фінансового результату операційної діяльності (ФРопер), фінансових доходів (ФД – рахунок 73), доходів від участі в капіталі (ДК – рахунок 72) та інших доходів (ІД – рахунок 74), фінансових витрат (ФВ – рахунок 95), втрат від участі в капіталі (ВтК – рахунок 96) та інших витрат (ІВ

– рахунок 97). Всі показники визначаються за даними рахунків: доходи – за оборотом за їх кредитом, витрати – за оборотом за їх дебетом:

$$\text{ФРопод} = \text{ФРопер} + \text{ФД} + \text{ДК} + \text{ІК} - \text{ФВ} - \text{ВтК} - \text{ІВ} \quad (3.3)$$

6. Чистий прибуток (збиток) (ЧП(ЧЗ)) – це остаточний фінансовий результат діяльності, який залишається в розпорядженні підприємства після сплати податку на прибуток. Він визначається так:

- у випадку, якщо попередній показник Фінансовий результат до оподаткування (ФРопод) – прибуток:

$$\text{ЧП(ЧЗ)} = \text{ФРопод} - \text{ВПП}, \quad (3.4)$$

де ВПП – витрати з податку на прибуток, які визначаються як оборот за дебетом рахунку 98 з однойменною назвою;

- у випадку, якщо попередній показник Фінансовий результат до оподаткування (ФРопод) – збиток:

$$\text{ЧП(ЧЗ)} = \text{ФРопод}, \quad (3.4)$$

Другий розділ Звіту про фінансові результати «Сукупний дохід» відображає зміни в капіталі, які не пов'язані з безпосередньою торгівлею чи виробництвом. Він розкриває інформацію про доходи та витрати, які за правилами обліку (МСФЗ або НП(С)БО) не включаються до складу чистого прибутку, але впливають на реальну вартість підприємства. Для ТОВ «ЛКФ «Світоч»» до них належать:

- Дооцінка (уцінка) необоротних активів. Якщо ТОВ «ЛКФ «Світоч»» проводить переоцінку своїх будівель у Львові або виробничого обладнання до ринкової вартості, сума збільшення вартості відображається саме тут. Це показує реальний ріст капіталізації майна, який не є результатом продажу солодощів.

- Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів, тобто зміна вартості цінних паперів або інших інвестицій, які утримує компанія. Це важливо для оцінки ефективності управління вільними коштами компанії;

- Накопичені курсові різниці. Якщо компанія має іноземні підрозділи або специфічні закордонні інвестиції, результати перерахунку валюти відображаються у складі іншого сукупного доходу. Для ТОВ «ЛКФ «Світоч»» як частини Nestlé це критично при консолідації звітності, оскільки валютні коливання можуть суттєво змінювати обсяг власного капіталу в гривневому еквіваленті;

- Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств. Вона представляє собою результати переоцінок у тих компаніях, де ТОВ «ЛКФ «Світоч»» має частку власності, якщо такі є чи будуть.

Таким чином Розділ II Звіту про фінансові результати дозволяє розрахувати Загальний сукупний дохід як суму Чистого прибутку та іншого сукупного доходу.

У третьому розділі Звіту про фінансові результати розкриваються витрати операційної діяльності за економічними елементами, що дозволяє визначити структуру виробничої собівартості підприємства. Він складається за даними оборотів за дебетом відповідних рахунків 8 класу «Витрати за елементами» або за довідками бухгалтерії.

У четвертому розділі Звіту про фінансові результати, який передбачений лише для акціонерних товариств, чиї прості або потенційно прості акції допущені до обігу на фондових біржах (лістингу), а також для емітентів, що перебувають на етапі випуску таких цінних паперів розкривається інформація про прибутковість акцій.

Звіт про фінансові результати використовується для розрахунку показників рентабельності, які показують якість роботи менеджменту. Проте, для проведення об'єктивного аналізу даний звіт ніколи не розглядається окремо, а поєднується з аналізом балансу.

У Звіті про фінансові результати доходи та витрати визнаються за принципом нарахування. Це означає, що якщо ТОВ «ЛКФ «Світоч»» відвантажив фуру цукерок магазину, дохід фіксується одразу, навіть, якщо

гроші на рахунок ще не надійшли. Це створює потребу в наступній формі - Звіті про рух грошових коштів.

Звіт про рух грошових коштів відображає надходження і видаток грошових коштів підприємства від різних видів діяльності: операційної, фінансової, інвестиційної. Він включає три розділи:

Розділ I «Рух коштів у результаті операційної діяльності» може складатися прямим або непрямим методом.

При першому методі рух грошових коштів визначається шляхом підрахунку реальних потоків готівки: скільки грошей фактично надійшло на рахунки та скільки було витрачено. Прямий метод показує рух коштів «як він є», базуючись на записах по рахунках готівки та банку. Для формування звіту цим методом використовуються дані бухгалтерського обліку (обороты по рахункам 30 «Готівка» та 31 «Рахунки в банках»). Суми групуються за видами діяльності: операційна, в тому числі основна (продаж товарів, оплата постачальникам); інвестиційна (придбання/продаж необоротних активів); фінансова (кредити, дивіденди, випуск акцій).

На відміну від нього непрямий метод полягає у коригуванні чистого прибутку і ґрунтується на припущенні, що чистий прибуток це «брудний» грошовий потік, який потрібно очистити від негрошових операцій та впливу змін у робочому капіталі. Непрямий метод пояснює, чому прибуток у звітності не дорівнює реальній сумі грошей на рахунках.

Процес коригування зазвичай поділяється на три етапи:

1. Виключення негрошових витрат та доходів. Це операції, які вплинули на прибуток, але не супроводжувалися рухом коштів. Наприклад, амортизація - вона зменшує прибуток, але гроші при цьому не витрачаються. Тому суму амортизації додається. Або резерви сумнівних боргів. Їхнє нарахування прибуток без виплати коштів, тому також додається.

2. Виключення результатів інвестиційної та фінансової діяльності. Наприклад, кщо компанія продала обладнання з прибутком, цей прибуток уже включений у «Чистий прибуток». Проте, продаж обладнання - це операція інвестиційної діяльності, тобто неопераційної, тому прибуток від продажу

активів віднімається від чистого прибутку, а збиток від продажу активів, навпаки - додається до нього.

3. Аналіз змін у робочому капіталі (поточних активах та зобов'язаннях). Це найважливіший етап, що відображає різницю між моментом виникнення доходу або витрат та моментом оплати. Так, зростання дебіторської заборгованості означає, що ми визнали дохід, але гроші ще не отримали. Це зменшує грошовий потік. Зростання запасів, при якому ми витратили гроші на товар, який ще не продали теж зменшує грошовий потік. А от зростання кредиторської заборгованості, навпаки, означає, що ми отримали товар або послугу, але ще не заплатили за них (зберегли гроші). Це збільшує грошовий потік.

Розділ II «Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності» та розділ III «Рух коштів у результаті фінансової діяльності» складаються прямим методом.

При цьому у розділі II відображаються операції з придбання і реалізації основних засобів, нематеріальних активів, інших необоротних матеріальних активів, фінансових інвестицій, одержання відсотків, дивідендів, а у розділі III – показуються операції, пов'язані з розміщенням та придбанням власних акцій, одержанням чи погашенням позик, сплатою дивідендів. Обидва розділи складаються за даними рахунків бухгалтерського обліку.

Звіт про рух грошових коштів найбільш об'єктивно показує реальну ліквідність компанії. Адже є різниця між прибутком і грошовими коштами. Компанія може бути прибутковою, але при цьому стати банкрутом, оскільки не здатна погасити власні борги наявними ресурсами. Наприклад, підприємство відвантажило товар на 1 млн грн, але покупець не оплатив, є дохід, є прибуток, а грошових коштів немає. Таким чином, якщо чистий прибуток високий, але операційний грошовий потік (гроші від основної діяльності) від'ємний — це тривожний сигнал. Це може означати, що прибуток сформований лише за рахунок бухгалтерських маніпуляцій або боргів дебіторів, які не платять.

Звіт про рух грошових коштів дозволяє прогнозувати періоди, коли грошей на рахунках може не вистачити для виплати заробітної плати, податків або розрахунків з постачальниками, навіть якщо бізнес успішно продає товари.

Якщо Баланс фіксує стан капіталу на конкретну дату, то даний звіт пояснює, чому і як його сума змінилася за звітний період.

Звіт про власний капітал, як зрозуміло вже з його назви, розкриває зміни у складі капіталу компанії за його видами, а саме:

- зареєстрований;
- капітал в дооцінках;
- додатковий;
- резервний;
- нерозподілений прибуток (непокритий збиток);
- неоплачений;
- вилучений.

Джерелами інформації для складання Звіту про власний капітал є обороти рахунків 40 – 46 класу 4 «Власний капітал та забезпечення зобов'язань».

Звіт має вигляд таблиці шахової форми, де рядки відображають події, що призвели до змін (отримання прибутку, виплата дивідендів, емісія акцій), а стовпці - складові капіталу (статутний, резервний, додатковий капітал, нерозподілений прибуток), на які ці події впливали.

Власний капітал змінюється під впливом чотирьох основних факторів:

- зміни чистого прибутку або збитку;
- коригування залишків - виправлення помилок минулих років або зміни в обліковій політиці;
- операцій з власниками по збільшенню (додаткові внески в статутний капітал) або зменшенню (виплата дивідендів або викуп власних акцій);
- іншого сукупного доходу. Наприклад, дооцінка основних засобів, яка не потрапляє у прибуток безпосередньо, але збільшує капітал.

Звіт про власний капітал наочно показує, скільки прибутку було реінвестовано в бізнес, а скільки - виплачено власникам.

Примітки до фінансової звітності — це п'ятий, завершальний елемент звітності. Вони характеризують і обґрунтовують облікову політику підприємства та дають детальну розшифровку кожної суттєвої статті Балансу та Звіту про фінансові результати.

Зміст приміток ТОВ «ЛКФ «Світоч»» згідно [] розкривається в таких 30 розділах (додаток Е).

Примітки перетворюють звітність на живий інструмент управління. Без них зрозуміти реальну вартість активів та глибину фінансових ризиків підприємства.

3.3. Методичні підходи до перевірки достовірності та підготовки звітності до аналітичної

Методичні підходи до перевірки достовірності звітності перед аналітичною обробкою охоплюють комплекс заходів з перевірки даних на відповідність встановленим критеріям, стандартам, правилам та логічним взаємозв'язкам, виявлення помилок (арифметичних, логічних) та забезпечення їх повноти й актуальності шляхом застосування зустрічних перевірок первинних документів, аналізу даних на відповідність встановленим правилам, використання програмних засобів, а також аудиту даних для забезпечення їх якості перед подальшим аналізом. Це гарантує, що аналітичні висновки будуть базуватися на якісних даних, мінімізуючи ризики хибних рішень.

На цьому етапі застосовуються:

- перевірка повноти та несуперечливості даних включає перевірку наявності всіх необхідних звітних форм та повноти заповнення всіх реквізитів та звірку з контрольними сумами, тобто порівняння підсумкових даних звіту з контрольними показниками, отриманими іншими методами.

- логіко-арифметична перевірка, яка включає перевірку внутрішньої логіки й аналіз взаємозв'язку між показниками (наприклад, чи не перевищує витрати доходи, якщо це неможливо) та тестування синтетичних даних, яке полягає в перевірці відповідності синтетичного обліку аналітичному;

- зустрічні перевірки, в ході яких відбувається порівняння з первинними документами та звірка даних звітності з бухгалтерськими записами, накладними, актами;

- порівняння з зовнішніми джерелами, яке передбачає звірку даних з контрагентами, державними реєстрами, іншими базами даних;

- застосування статистичних методів та виявлення аномалій. Статистичні методи та виявлення аномалій. Наприклад, встановлення за допомогою статистичних методів даних, які суттєво відрізняються від середніх або оцінка динаміки показників на предмет нехарактерних стрибків чи падінь;

- використання програмних засобів. Ефективне в умовах сьогодення застосування автоматизованих систем для перевірки даних (наприклад, в системах ERP, SQL);

- аудит даних. Системна оцінка якості даних на всіх етапах їх життєвого циклу та визначення першопричин помилок з метою їх усунення забезпечує високу якість звітності;

- підготовка до аналітичної обробки включає приведення даних до єдиного формату та додавання додаткових даних для поглибленого аналізу.

Ці підходи дозволяють забезпечити високу якість даних для подальшого аналізу, що є ключовим для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Якість фінансового аналізу безпосередньо залежить від реалізації даних етапів. Навіть якщо звітність ТОВ «ЛКФ «Світоч»» пройшла зовнішній аудит, аналітик перед розрахунком коефіцієнтів має впевнитися у її технічній правильності та логічній послідовності.

Методика підготовки звітності ТОВ «ЛКФ «Світоч»» до аналізу включає такі ключові блоки.

1. Формальна перевірка та технічна підготовка даних. Перш ніж аналізувати зміст, необхідно перевірити форму. Для цього проводиться візуальна перевірка, визначається наявність всіх необхідних реквізитів, підписів відповідальних осіб та печаток (або електронних підписів), перевіряється повнота пакету звітності (всі 5 форм та примітки).

2. Арифметичний контроль. Перевірка підсумкових рядків у кожній формі (наприклад, чи дорівнює сума розділів активу загальному підсумку балансу).

3. Логічний контроль, полягає в узгодженні форм звітності. Це найважливіша перевірка взаємозв'язків між різними звітами. Наприклад, рядок «Нерозподілений прибуток» у Балансі має змінитися (різниця між кінцем і початком періоду) на суму «Чистого прибутку» у Звіті про фінансові

результати (з урахуванням виплачених дивідендів та відрахувань у резерви), стаття «Гроші та їх еквіваленти» на кінець періоду в Балансі (ряд. 1165) повинна суворо збігатися з кінцевим залишком у Звіті про рух грошових коштів (ряд. 3415), сума сукупного доходу має бути ідентичною у Звіті про фінансові результати і Звіті про власний капітал.

4. Рахункова обробка або аналітичне групування. Проводиться для агрегування (ущільнення) статей. При цьому статті групуються за ознаками ліквідності (для активу) та терміновості погашення (для пасиву). Це спрощує розрахунок коефіцієнтів. За потреби відбувається трансформація звітності. Наприклад, показники минулих періодів приводяться до вартості грошей поточного року (інфляційне коригування).

Для впевненості в об'єктивності і достовірності даних аналітик використовує такі прийоми:

- трендовий аналіз «червоних прапорців», тобто порівнює темпи росту різних показників. Наприклад, якщо дебіторська заборгованість зростає значно швидше за дохід від реалізації, це може свідчити про «накручування» продажів або проблеми з якістю клієнтської бази. Або, якщо запаси зростають при падінні продажів - це сигнал про затоварення складів продукцією, яка не користується попитом;

- порівняння з грошовим потоком. Якщо підприємство показує високий чистий прибуток, але при цьому чистий грошовий потік від операційної діяльності є від'ємним, це привід засумніватися в реальності прибутку. Прибуток може бути нарахованим, але не отриманим;

- вивчення Приміток до фінансової звітності. Це найважливіший етап перевірки. У примітках аналітик шукає: зміни в обліковій політиці (наприклад, якщо ТОВ «ЛКФ «Світоч»» змінив метод оцінки запасів, це штучно змінить собівартість та прибуток), події після дати балансу (скажімо, чи не сталося після 31 грудня аварії чи значного падіння цін на шоколад, що робить річний звіт застарілим).

Лише після того, як звітність перевірена на арифметичну точність, узгоджена між формами та очищена від нетипових впливів, аналітик може переходити до розрахунку показників рентабельності, ліквідності та стійкості.

Крім того для ТОВ «ЛКФ «Світоч»», додатковим фактором достовірності є Звіт незалежного аудитора (додаток Ж), який підтверджує, що звітність відповідає вимогам МСФЗ у всіх суттєвих аспектах.

РОЗДІЛ 4 АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

4.1 Мета, завдання, джерела інформації, етапи аналізу фінансової звітності

Аналіз фінансової звітності — це процес вивчення фінансового стану та результатів діяльності підприємства з метою прийняття управлінських рішень. Головною його метою є отримання невеликої кількості ключових параметрів, що дають об'єктивну та точну оцінку стану підприємства: його прибутків і збитків, змін у структурі активів й пасивів, у розрахунках з дебіторами та кредиторами.

Власники та інвестори це дозволяє зрозуміти рівень прибутковості та ризиків. Для менеджменту компанії вона дає можливість приймати виважені та ефективні оперативні й стратегічні рішення. Кредитори та банки за даними звітності проводять оцінку платоспроможності. Державні органи на підставі звітності забезпечують контроль за податковими відрахуваннями.

Для досягнення мети аналізу вирішуються наступні завдання:

1. Оцінка виконання фінансових планів та динаміки показників.
2. Визначення ліквідності та платоспроможності підприємства.
3. Аналіз фінансової стійкості та незалежності від зовнішніх запозичень.
4. Оцінка ефективності використання ресурсів (рентабельність).
5. Виявлення резервів для покращення фінансового стану.

Проведення аналізу фінансової звітності ґрунтується на офіційних вивченні наступних її форм:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма №1) відображає активи, зобов'язання та власний капітал на конкретну дату.
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма №2) відображає доходи, витрати та чистий прибуток за звітний період.
- Звіт про рух грошових коштів (форма №3) показує надходження та вибуття грошових коштів.
- Звіт про власний капітал (форма №4) відображає рух капіталу за звітний період.

– Примітки до річної звітності деталізують окремі статті балансових статей.

Процес аналізу зазвичай проходить через чотири послідовні кроки (рисунок 4.1):

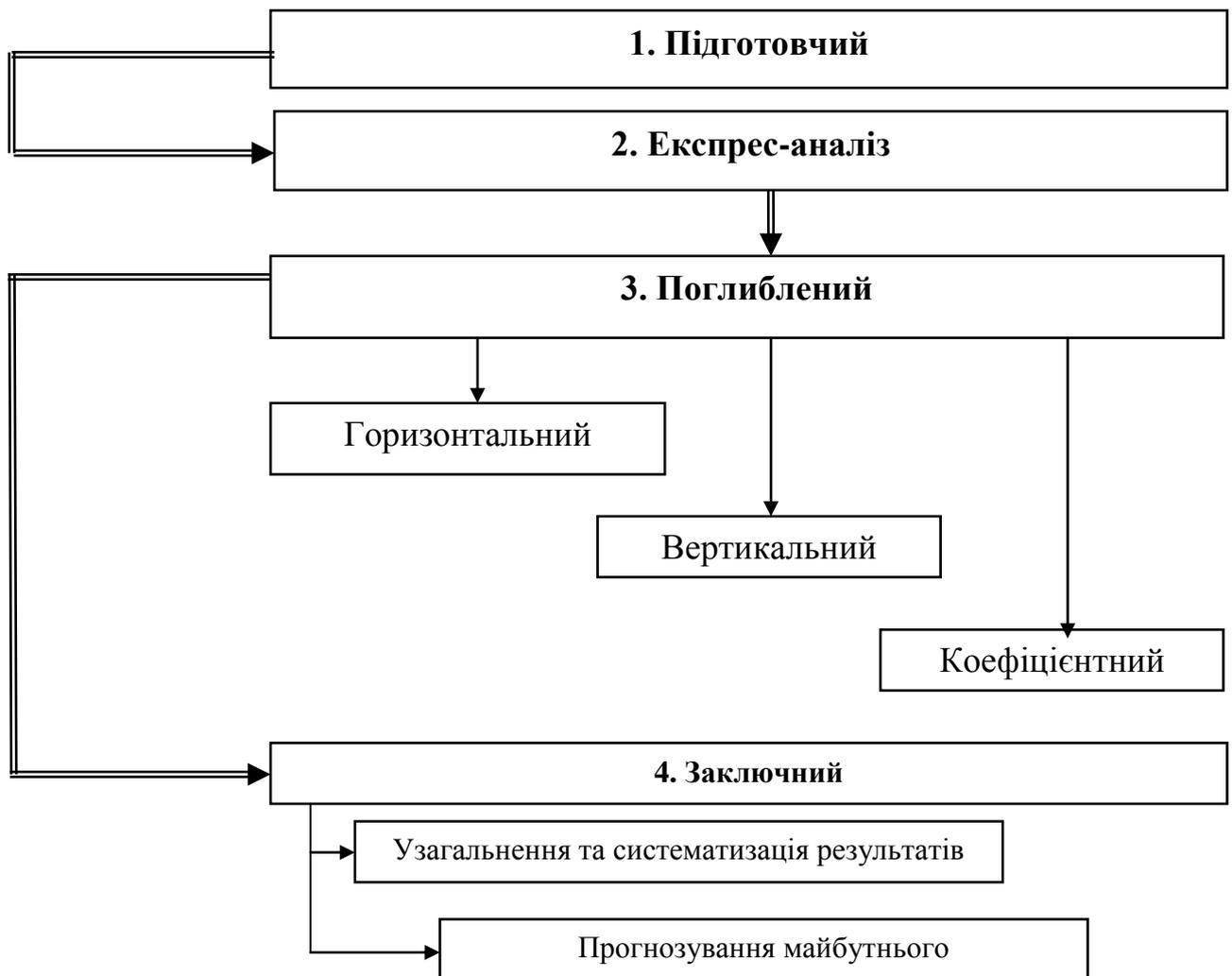

Рисунок 4.1–Послідовність аналізу фінансового стану

Етап I: Попередній огляд та підготовка. На даному етапі відбувається перевірка звітності на повноту й арифметичну точність, ознайомлення з аудиторським висновком та пояснювальною запискою.

Етап II: Експрес-аналіз включає загальну оцінку майнового стану, виявлення «хворих» статей звіту (наприклад, збитки, прострочена дебіторська заборгованість).

Етап III: Поглиблений (деталізований) аналіз. На цьому етапі використовують спеціальні методи:

1. Горизонтальний аналіз: порівняння показників за різні періоди (темпи росту).

2. Вертикальний аналіз: визначення структури (питомої ваги) окремих статей (наприклад, частка запасів в активах).

3. Коефіцієнтний аналіз: розрахунок ключових показників, таких як:

Етап IV: Узагальнення та висновки. Цей етап передбачає формування звіту про сильні та слабкі сторони підприємства та прогнозування майбутнього фінансового стану й підготовка рекомендацій для керівництва.

Кожен етап аналізу охоплює певний спектр робіт, характеристика яких наведена в додатку II.

Фінансовий аналіз традиційно поділяють на два ключових види залежно від доступної інформації та мети дослідження: зовнішній та внутрішній.

Зовнішній фінансовий аналіз проводиться суб'єктами, які не мають доступу до внутрішньої документації підприємства (інвесторами, банками, контрагентами). Він базується виключно на публічній фінансовій звітності. Оскільки дані обмежені, такий аналіз не може повністю задовольнити потреби внутрішнього менеджменту, але він є критично важливим для оцінки інвестиційної привабливості та надійності компанії.

Основними напрямками такого аналізу є:

- оцінка обсягів прибутку та показників рентабельності.
- дослідження фінансової стійкості та ринкової стабільності.
- аналіз ліквідності балансу та загальної платоспроможності.
- оцінка ефективності залучення та використання кредитів (позикового капіталу).
- формування рейтингів емітентів та загальна економічна діагностика.

Внутрішній фінансовий аналіз - це глибоке дослідження, яке проводиться фахівцями самої компанії (фінансовими аналітиками, контролерами з метою підтримки прийняття управлінських рішень для підвищення ефективності діяльності. Даний вид аналізу, окрім офіційної звітності, використовує дані управлінського обліку, первинні документи, дані про рух товарів, витрати за центрами відповідальності тощо.

Внутрішній аналіз ТОВ «ЛКФ «Світоч» - проводиться фахівцями відділу розвитку та вдосконалення виробництва й відділу собівартості і контролю.

При його проведенні використовується вся доступна інформація, включаючи ту, яка має комерційну таємницю.

Окрім стандартного балансу, внутрішні аналітики використовують інформацію про рух кожної одиниці сировини (какао-бобів, цукру, молока), управлінські звіти про прибутковість окремих брендів (наприклад, «Артек», «Світоч Exclusive»), виробничі звіти про дотримання норм витрат енергії, рівень браку на лініях, завантаженість обладнання, плани продажів та витрат на маркетинг.

Внутрішній аналіз «Світоча» зосереджений на трьох основних складових: витратах, асортименті та ліквідності.

Важливим його етапом є аналіз собівартості продукції. При його проведенні визначається рівень точки беззбитковості за видами продукції, визначається їх собівартість і рентабельність, що дозволяє виявити продукцію, яка користується більшим попитом і має більшу прибутковість. Крім того, такий аналіз дозволяє визначити скільки готової продукції лежить на складах і як швидко вона продається (щоб уникнути псування).

4.2 Аналіз майнового стану ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» за 2021-2023 роки

ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» володіє різним майном, до складу якого належать основні засоби, виробничі запаси, готова продукція, грошові кошти тощо. Вивчення змін, які відбуваються у складі і структурі активів підприємства є дуже важливим етапом аналізу фінансового стану, який дозволяє оцінити ресурси, наявні у підприємства.

Для проведення горизонтального аналізу, тобто визначення динаміки статей балансу, та вертикального аналізу, який допомагає з'ясувати зміни в структурі статей, потрібно скласти, так званий, агрегований баланс. Він представляє собою спрощену (ущільнену) форму бухгалтерського балансу,

отриману шляхом об'єднання (групування) однорідних за своїм складом і економічним змістом статей.

При будові агрегованого балансу статті активів об'єднуються за ступенем їхньої ліквідності (здатності швидко перетворюватися на гроші). Статті пасивів групуються за терміновістю виконання зобов'язань (строковістю).

Аналіз даного балансу (таблиці 4.1, 4.2) свідчить про такі зміни у складі активів ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» за 2021-2023 роки:

Таблиця 4.1

Агрегований баланс ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» за 2021-2022 роки

АКТИВ	2021 рік		2022 рік		Відхилення (+,-)		Темп зростання, %
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Суми, тис. грн.	Питома ваги, %	
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Необоротні активи	949031	46,58	1008148	43,64	59117	-2,93	106,23
1.1. Основні засоби і нематеріальні активи	832107	40,84	813810	-43,64	-18297	-84,48	97,80
1.2. Незавершені капітальні вкладення	111855	5,49	194338	8,41	82483	2,92	173,74
1.3. Довгострокові фінансові інвестиції							
1.4. Інші необоротні активи і довгострокова дебіторська заборгованість	5069	0,25	0	0,00	-5069	-0,25	0,00
2. Оборотні активи	1088498	53,42	1301841	56,36	213343	2,93	119,60
2.1. Запаси	243764	11,96	459411	19,89	215647	7,92	188,47
2.2. Дебіторська заборгованість	830048	40,74	833280	36,07	3232	-4,67	100,39

Продовження таблиці 4.1

1	2	3	4	5	6	7	8
2.3. Грошові кошти та їх еквіваленти	5305	0,26	1471	0,06	-3834	-0,20	27,73

2.4. Витрати майбутніх періодів								
2.4. Витрати майбутніх періодів								
2.5. Інші оборотні активи	9381	0,46	7679	0,33	-1702	-0,13	81,86	
3. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття								
Всього майна	2037529	100,0	2309989	100,0	272460	0,00	113,37	
ПАСИВ								
1. Власний капітал	1408357	69,12	1310913	56,75	-97444	-12,37	93,08	
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	342157	16,79	411487	17,81	69330	1,02	120,26	
3. Поточні зобов'язання і забезпечення	287015	14,09	587589	25,44	300574	11,35	204,72	
3.1. Короткострокові кредити банків					0	0,00		
3.2. Кредиторська заборгованість за товари	267656	13,14	522992	22,64	255336	9,50	195,40	
3.3. Інші поточні зобов'язання	19359	0,95	64597	2,79	45238	1,85	333,68	
4. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	-	-	-	-	-	-	-	
Всього джерела	2037529	100	2309989	100	272460	0,00	113,37	

Таблиця 4.2

Агрегований баланс ТОВ «ЛКФ «Світоч»» за 2022-2023 роки

АКТИВ	2022 рік		2023 рік		Відхилення (+,-)		Темп зростання, %
	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	Сума, тис. грн.	Питома вага, %	

1	2	3	4	5	6	7	8
1. Необоротні активи	1008148	43,64	1062283	46,19	54135	2,55	105,37
1.1. Основні засоби і нематеріальні активи	813810	35,23	1007060	43,79	193250	8,56	123,75
1.2. Незавершені капітальні вкладення	194338	8,41	55223	2,40	-139115	-6,01	28,42
1.3. Довгострокові фінансові інвестиції							
1.4. Інші необоротні активи і довгострокова дебіторська заборгованість							
2. Оборотні активи	1301841	56,36	1237326	53,81	-64515	-2,55	95,04
2.1. Запаси	459411	19,89	258780	11,25	-200631	-8,63	56,33
2.2. Дебіторська заборгованість	833280	36,07	164591	7,16	-668689	-28,92	19,75
2.3. Грошові кошти та їх еквіваленти	1471	0,06	810683	35,25	809212	35,19	55111,01
2.4. Витрати майбутніх періодів				-	x		x
2.5. Інші оборотні активи	7679	0,33	3272	3272	0,14	-4407	-0,19
Всього майна	2309989	100,00	2299609	100,00	-10380	0,00	99,55
ПАСИВ							
1. Власний капітал	1310913	56,75	1418312	61,68	107399	-2,65	108,19

Продовження таблиці 4.2

1	2	3	4	5	6	7	8
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	411487	17,81	38734	1,68	-372753	-16,13	9,41
3. Поточні зобов'язання і забезпечення	587589	25,44	842253	36,63	254664	11,19	143,34
3.1. Короткострокові кредити банків							
3.2. Кредиторська заборгованість за товари	522992	22,64	331674	14,43	-191318	-8,22	63,42
3.3. Інші поточні зобов'язання	64597	2,79	510889	22,22	446292	19,42	790,89
4. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття							
Всього джерела	2309989	100,00	2299609	100,00	-10690	0,00	99,54

У 2022 році порівняно з 2021 роком загальна вартість майна збільшилась на 272460 тис. грн., або на 13,37 в результаті зростання вартості необоротних активів на 59117 тис. грн., або на 6,23 % та зростання оборотних активів на 213343 тис. грн., або на 13,67 % . У структурі активів у 2021-2022 роках переважна частка належала оборотним активам (53,42 %), що свідчить про перевищення вартості ліквідних активів підприємства над неліквідними.

У 2023 році порівняно з 2022 роком вартість активів зменшилась на 10380 тис. грн., або на 0,45 %. При цьому вартість необоротних активів у даному періоді збільшилась на 54135 тис грн., або на 5,37 %. Проте, темп зростання вартості необоротних активів був меншим за темп зменшення вартості оборотних активів, яка знизилась у 2023 році порівняно з 2022 роком на 64515

тис. грн., або на 4,96 %. Зменшення вартості оборотних активів пов'язано із суттєвим зменшенням менш ліквідних оборотних активів - запасів (на 200631 тис грн., або на 43,37 %) та дебіторської заборгованості (на 668689 тис грн., або на 80,25 %). Такі структурні зміни збільшили ліквідність підприємства, адже його найбільш ліквідні активи – грошові кошти зросли за рахунок стягнення боргів з дебіторів, що є важливим кроком перед приєднанням підприємства.

Динаміка складу і структури активів підприємства наочно показана на рисунку 4.2.

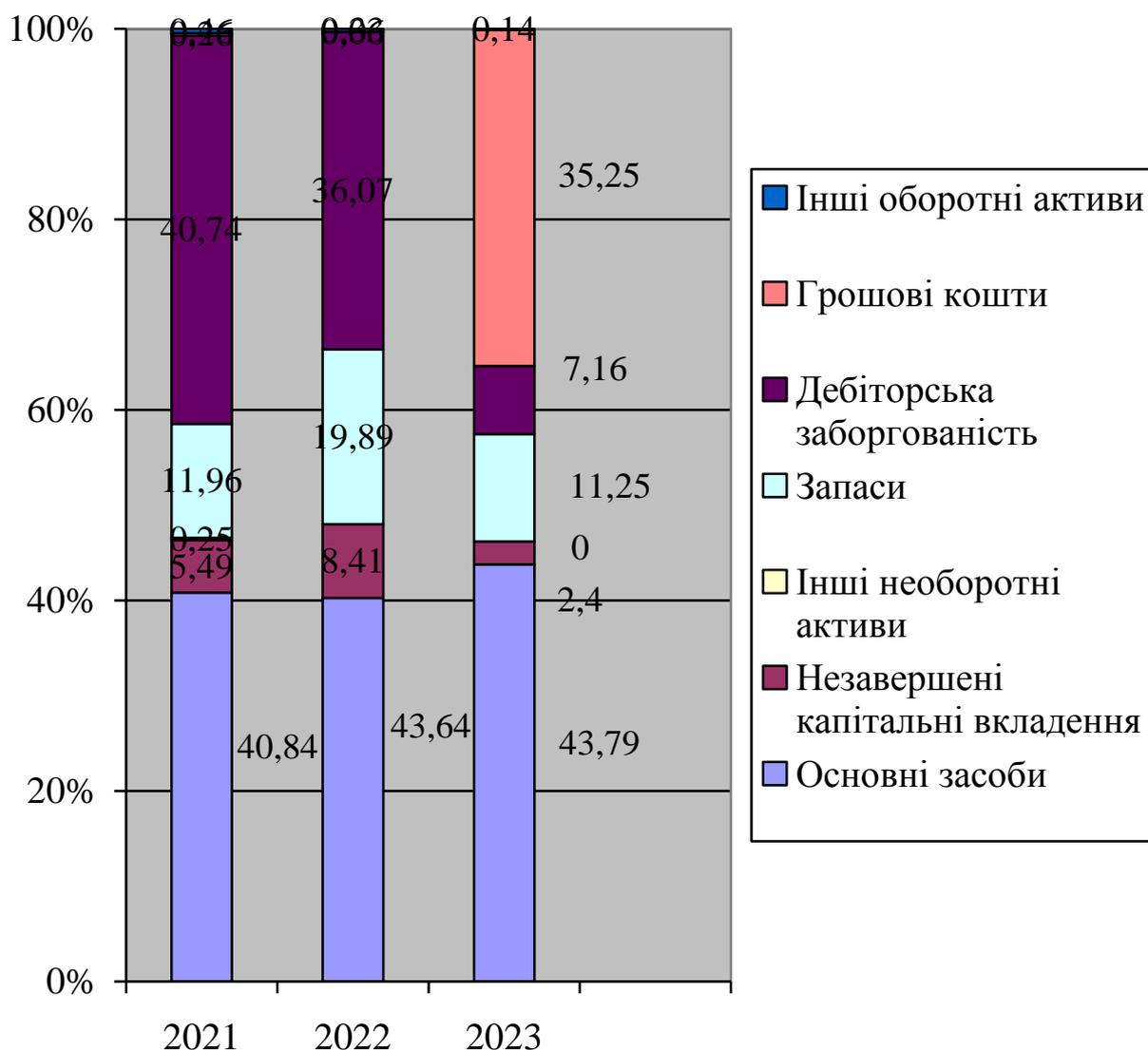

Рисунок 4.2– Динаміка складу і структури активів ТОВ «ЛКФ «Світоч»» у 2021-2023 роках, %

У складі і структурі джерел господарських засобів ТОВ «ЛКФ «Світоч»» у 2021-2023 роках відбулися наступні зміни.

Власний капітал у 2022 році порівняно з 2021 роком зменшився на 97444 тис. грн., або на 6,92 %, що було обумовлено зменшенням додаткового капіталу і призвело до зменшення суми джерел фінансування підприємства.

Зобов'язання збільшились у 2022 році порівняно з 2021 роком на 369904 тис. грн., або на 58,79 %, що було викликано збільшенням як довгострокових зобов'язань на 69330 тис грн., або на 20,26 %, так і поточних – на 300574 тис грн., або на 104,72 %. Така негативна динаміка зобов'язань обумовлена в першу чергу зростання заборгованості за товари, роботи, послуги на 255336 тис грн., або на 95,4 %.

У 2023 році порівняно з 2022 роком ситуація покращилась – зобов'язання ТОВ «ЛКФ «Світоч» зменшились на 118089 тис грн., або на 11,82 %. Це пов'язано із переведенням частини довгострокових зобов'язань до складу поточних через настання терміну оплати протягом 12 місяців та погашенням заборгованості за товари, роботи, послуги постачальника ТОВ «ЛКФ «Світоч»».

Динаміка складу і структури джерел фінансування ТОВ «ЛКФ «Світоч»» наочно показана на рисунку 4.3.

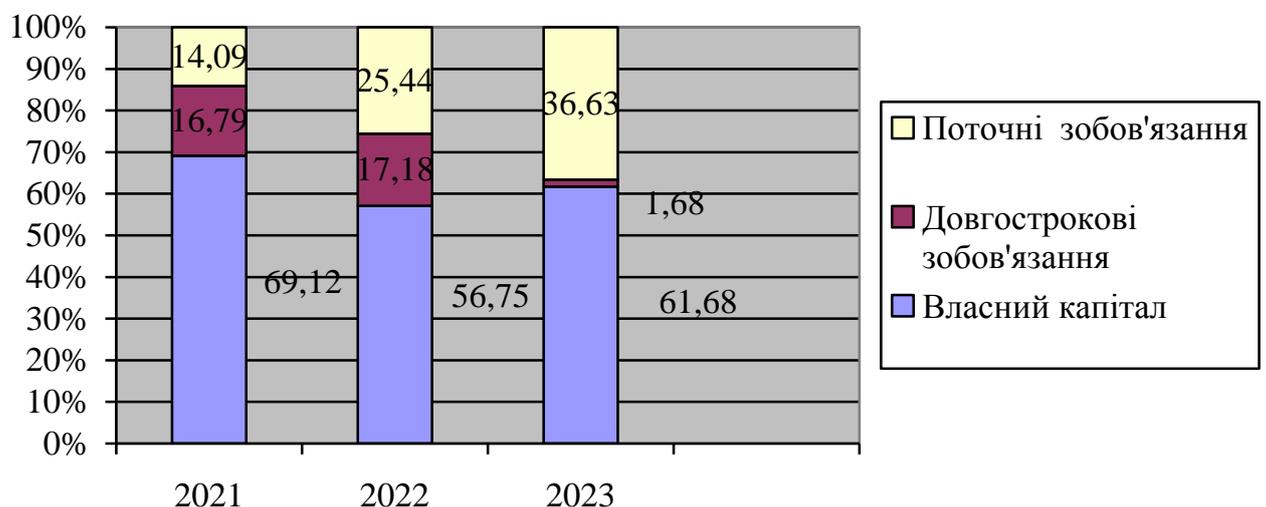

Рисунок 4.3 – Динаміка складу і структури джерел фінансування ТОВ «ЛКФ «Світоч»» у 2021-2023 роках, %

В цілому аналіз майна та джерел його фінансування ТОВ «ЛКФ «Світоч»» у 2021-2023 роках свідчить про наявність як позитивних, так і негативних тенденцій.

4.3 Аналіз фінансової стійкості ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» за 2021-2023 роки

Процес дослідження фінансової стійкості суб'єкта господарювання структурується за двома ключовими напрямками.

Перший з них передбачає кількісну оцінку на основі системи абсолютних та відносних індикаторів, які відображають збалансованість структури активів і пасивів підприємства.

Другий - орієнтований на визначення межі фінансової міцності через інструменти операційного та фінансового важеля, а також розрахунок точки беззбитковості.

Фінансову стійкість ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» у 2021-2023 роках характеризують показники представлені в таблиці 4.3.

Аналіз показників фінансової стійкості ТОВ «ЛКФ «Світоч» за 2021–2023 роки дозволяє оцінити його здатність зберігати фінансову незалежність та стабільність у динамічних ринкових умовах.

Динаміка показників фінансової стійкості (рисунок 4.4), свідчить про нестабільні зміни у фінансовій стійкості підприємства протягом 2021-2023 років. Як бачимо, 2022 рік характеризувався цілою низкою негативним моментів в діяльності підприємства, о було обумовлено початком повномасштабного вторгнення РФ в Україну і суттєвими проблемами для українського бізнесу у зв'язку з цим. Проте, варто відзначити, що ТОВ «ЛКФ «Світоч» успішно впоралось з викликами воєнного стану і у 2023 році продемонструвало надзвичайно високий рівень фінансової незалежності та успішне подолання кризових тенденцій 2022 року.

Як свідчать дані таблиці 4.3, коефіцієнт автономії протягом всього періоду показник залишався стабільним на рівні 0,94, що значно перевищує

Таблиця 4.3

Основні показники фінансової стійкості ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» за 2021-2023 роки

Показник	Нормативне	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення	
					2022 рік до	2023 рік до

	значення				2021 року	2022 року
Коефіцієнт економічної незалежності (автономії)	$\geq 0,5$	0,94	0,94	0,94	0,00	0,00
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	$\leq 0,5$	0,31	0,43	0,38	0,12	-0,05
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів	$> 0,5$	0,42	0,23	0,29	-0,19	0,06
Коефіцієнт маневрування	$\geq 0,5$	0,33	0,23	0,25	-0,10	0,02
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у валюті балансу	0,3-0,5	0,41	0,35	0,44	-0,06	0,09
Коефіцієнт інвестування	-	1,69	1,61	1,41	-0,08	-0,20
Коефіцієнт фінансової стійкості	-	0,86	0,75	0,63	-0,11	0,00

нормативне значення ($\geq 0,5$). Це свідчить про те, що 94% активів підприємства сформовано за рахунок власного капіталу, а залежність від зовнішніх запозичень є мінімальною.

Коефіцієнт концентрації позикового капіталу у 2023 році склав 0,38, що вписується в норму ($\leq 0,5$). Попри зростання цього показника у 2022 році (до 0,43), у 2023 році відбулося його зниження на 0,05, що свідчить про поступову

Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів у 2023 році становив 0,29, що нижче норми ($> 0,5$). Хоча у порівнянні з 2022 роком відбулося незначне покращення (на 0,06), підприємство все ще відчуває певну нестачу власних оборотних коштів для повного фінансування поточної діяльності.

Коефіцієнт маневрування становив 0,25 у 2023 році. Це свідчить про те, що лише чверть власного капіталу знаходиться у мобільній формі. Це нижче рекомендованого рівня ($\geq 0,5$), що обмежує можливість підприємства швидко

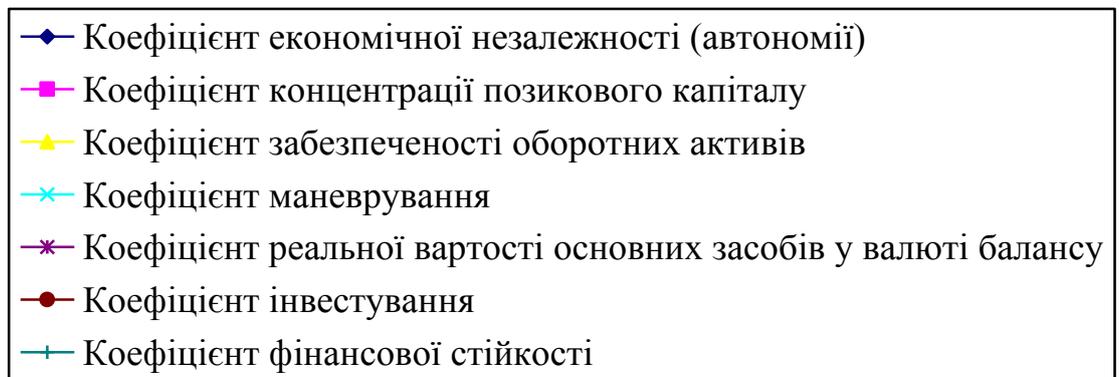
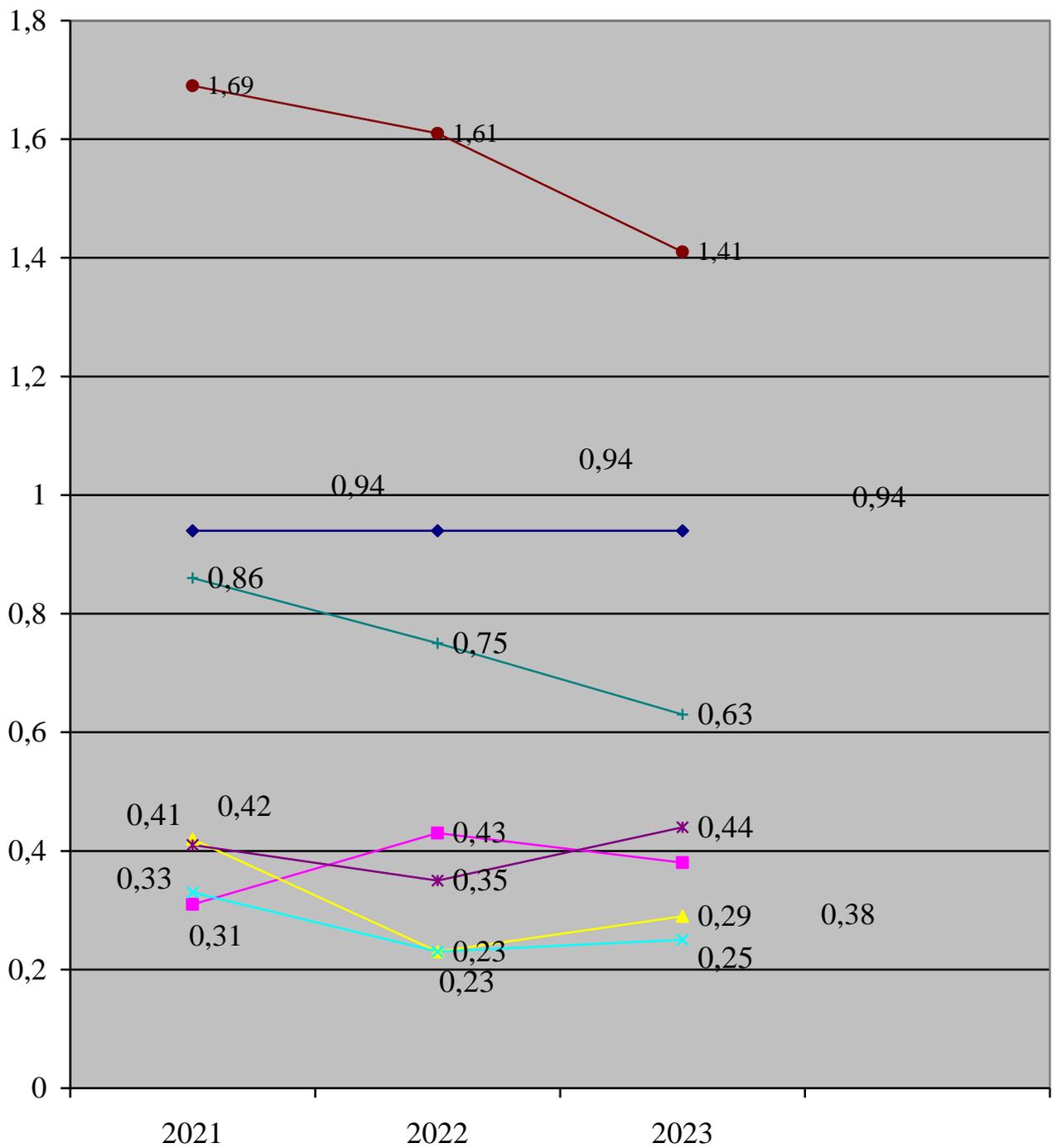

Рисунок 4.4 – Динаміка показників фінансової стійкості ТОВ «ЛКФ «Світоч»» у 2021-2023 роках

перерозподіляти кошти у разі зміни ринкової кон'юнктури.

Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у валюті балансу зріс до 0,44 у 2023 році, що відповідає оптимальному діапазону (0,3–0,5). Це підтверджує, що виробничий потенціал підприємства (машини, обладнання) складає значну частку в його майні, що є характерним для кондитерської галузі.

Коефіцієнт інвестування мав значення 1,41 у 2023 році. Це свідчить про те, що необоротні активи підприємства повністю покриваються власним капіталом із запасом. Однак спостерігається тенденція до зниження (з 1,69 у 2021 році), що зумовлено активним оновленням основних засобів.

Фінансовий стан ТОВ «ЛКФ «Світоч» за результатами 2023 року можна охарактеризувати як абсолютно стійкий.

Підприємство успішно виправило негативну динаміку 2022 року (коли спостерігався чистий збиток у - 127993 тис. грн. та погіршення показників маневрування). Компанія практично не використовує банківські кредити і має величезний запас міцності. Така стійкість дозволила підприємству підійти до процесу реорганізації (приєднання до Nestlé) без фінансових ризиків.

З огляду на те, що підприємство перебуває у стані абсолютної фінансової стійкості (коефіцієнт автономії 0,94), основна увага має бути зосереджена на оптимізації використання надлишкових ресурсів.

Оскільки на рахунках підприємства накопичено понад 810 млн. грн., рекомендується розглянути можливість короткострокового інвестування в інструменти з низьким ризиком (наприклад, державні облігації або внутрішньо-корпоративні кредитні лінії Nestlé). Це дозволить уникнути знецінення коштів через інфляцію забезпечити підвищення рівня маневрування.

Аналіз показав, що у 2022 році запаси різко зросли до 459,441 млн. грн., що негативно вплинуло на коефіцієнт забезпеченості оборотних активів (0,23). Тому рекомендується впровадити автоматизовану систему прогнозування попиту в SAP, яка дозволить утримувати страховий запас лише для критичної імпортової сировини (какао-боби), одночасно мінімізуючи залишки пакувальних матеріалів на складі.

В цілому фінансовий стан ТОВ «ЛКФ «Світоч» можна охарактеризувати як стабільний та фінансово незалежний, проте з певними ознаками обмеженої маневреності капіталу.

Підприємство має «надміцну» автономію та достатню базу основних засобів для ведення діяльності.

Низькі показники маневрування та забезпеченості оборотних активів вказують на те, що значна частина капіталу «заморожена» у необоротних активах (будинки, лінії виробництва). Менеджменту ТОВ «ЛКФ «Світоч» варто звернути увагу на прискорення оборотності оборотних активів для покращення показника маневрування.

4.4 Аналіз ліквідності та рентабельності ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2021-2023 роки

Аналіз ліквідності — це оцінка здатності підприємства вчасно та в повному обсязі розраховуватися за своїми поточними (короткостроковими) зобов'язаннями. Якщо фінансова стійкість (яку ми розглядали раніше) показує стратегічну міцність, то ліквідність — це здатність вижити «тут і зараз», перетворюючи активи на живі гроші.

Для ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» він представляє собою розрахунок і оцінку наступних показників ліквідності (таблиця 4.4).

Аналіз динаміки показників ліквідності ТОВ «ЛКФ «Світоч» за 2021–2023 роки свідчить про значну трансформацію структури оборотних активів та зміну стратегії управління платоспроможністю. (рисунки 4.5).

Найбільш вражаючою зміною є ріст коефіцієнта абсолютної ліквідності з 0,00 у 2022 році до 0,96 у 2023 році. Показник утричі перевищив верхню межу норми (0,2–0,3). Це означає, що підприємство акумулювало значний обсяг грошових коштів і здатне негайно погасити майже 96% усіх своїх поточних зобов'язань. Це свідчить про стан надлишкової ліквідності, що характерно для компаній перед реорганізацією або великими інвестиційними виплатами.

Попри ріст готівки на рахунках, загальні показники ліквідності мають тенденцію до зниження.

Аналіз показників ліквідності ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» за 2021-2023 роки

Показник	Нормативне значення	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення	
					2022 рік до 2021 року	2023 рік до 2022 року
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,3	0,02	0,00	0,96	-0,02	0,96
Коефіцієнт термінової ліквідності	0,7-0,8	2,91	1,42	1,16	-1,49	-0,26
Коефіцієнт загальної ліквідності	2,0-2,5	3,79	2,22	1,47	-1,58	-0,75
Коефіцієнт мобільності активів	$\geq 0,5$	0,53	0,56	0,54	0,03	-0,03
Коефіцієнт співвідношення активів	> 1	1,15	1,29	1,16	0,14	-0,13

Коефіцієнт загальної ліквідності у 2023 році склав 1,47, що нижче нормативного значення (2,0–2,5) та суттєво менше показника 2021 року (3,79).

Коефіцієнт термінової ліквідності знизився до 1,16, хоча все ще залишається вищим за норму (0,7–0,8).

Таке зниження на фоні росту абсолютної ліквідності пояснюється радикальним скороченням інших видів оборотних активів (дебіторської заборгованості та запасів). Підприємство перейшло від «заморожених» боргів покупців до «живих» грошей.

Коефіцієнт мобільності активів (0,54 - у 2023 році) стабільно перевищує норматив ($\geq 0,5$), що підтверджує гнучкість майнового стану підприємства. Більше половини майна — це оборотні кошти, що дозволяє швидко адаптуватися до ринкових змін.

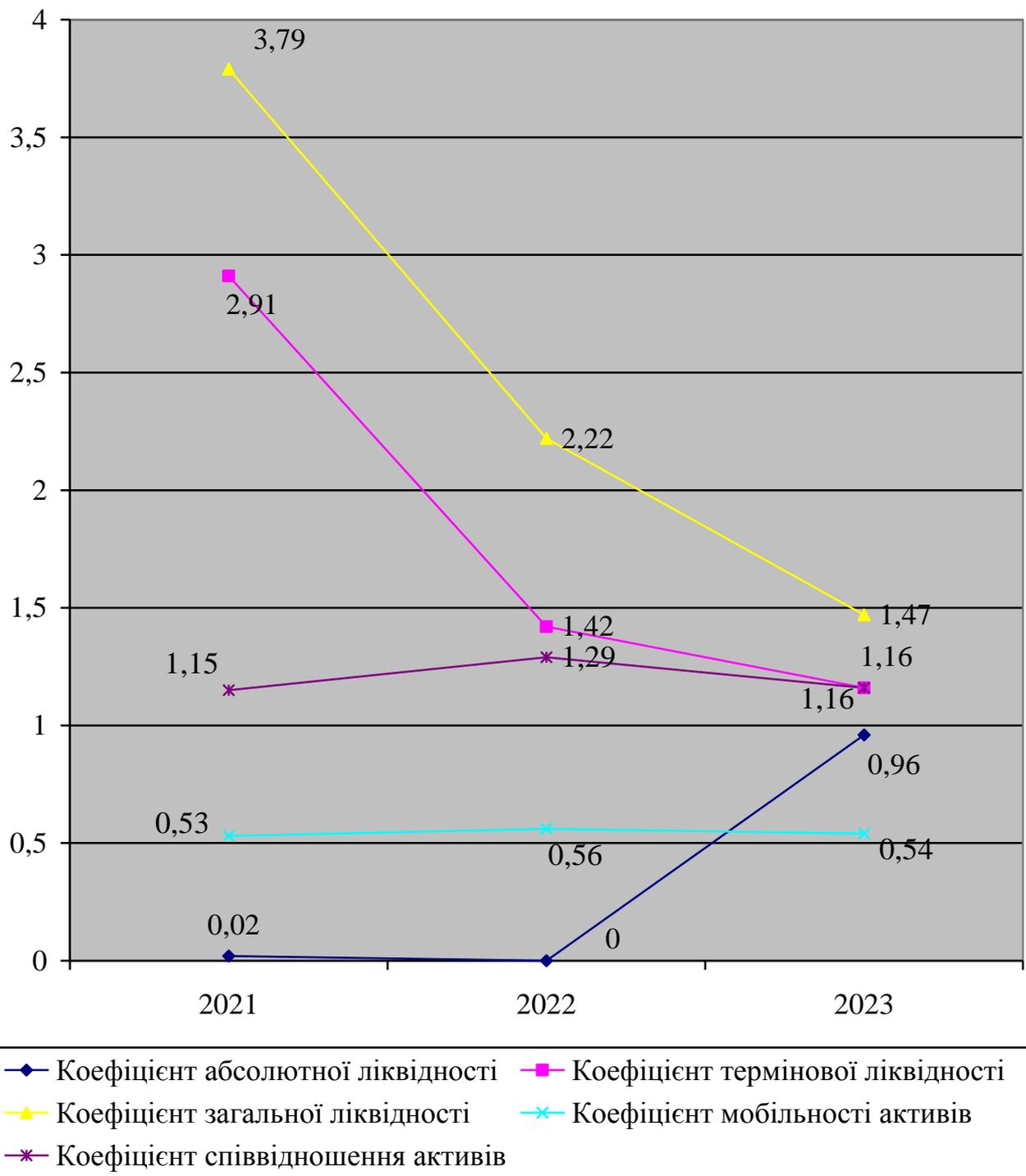

Рисунок 4.5 – Динаміка показників ліквідності ТОВ «ЛКФ «Світоч»» у 2021-2023 роках

Оборотні активи стабільно переважають над необоротними, про що свідчить коефіцієнт співвідношення активів. Це вказує на раціональну структуру капіталу для харчової промисловості, де швидкість оборотності ресурсів є критичною.

За результатами 2023 року ТОВ «ЛКФ «Світоч» має неоднозначний, але безпечний профіль ліквідності.

У нього надвисока здатність розраховуватися грошима (абсолютна ліквідність), що мінімізує будь-які ризики банкрутства.

Однак, коефіцієнт загальної ліквідності (1,47) нижче норми. Це свідчить про те, що загальний обсяг оборотних активів дещо обмежений відносно обсягу поточних боргів. Проте, враховуючи, що ці активи — переважно гроші, ситуація не є критичною.

Компанія провела «очищення» балансу, перетворивши неліквідні залишки та дебіторську заборгованість в готівку, що значно підвищило реальну якість її платоспроможності.

Аналіз показників ліквідності ТОВ «ЛКФ «Світоч» за 2021–2023 роки свідчить про радикальне зміцнення платоспроможності підприємства у 2023 році, що перетворило його на фінансово надпотужний актив.

Таблиця 4.5

Аналіз показників рентабельності ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» за 2021-2023 роки

з/п	Показник	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення	
					2022 рік до 2021 року	2023 рік до 2021 року
1	Рентабельність продажу	9,46	9,43	16,35	-0,04	6,92
2	Рентабельність активів	4,62	-5,89	5,93	-10,51	11,82
3	Рентабельність власного капіталу	6,70	-9,41	10,02	-16,11	19,43
4	Рентабельність власного оборотного капіталу	15,32	-16,89	24,65	-32,21	41,54

Аналіз рентабельності - це оцінка економічної ефективності діяльності підприємства. Якщо прибуток показує абсолютний результат (скільки грошей зароблено), то рентабельність показує відносний результат (якою ціною цей прибуток отримано), тобто рентабельність показує, скільки копійок прибутку приносить кожна гривня, вкладена в активи, капітал або отримана через виручку.

На основі наведених у таблиці 4.5 показників рентабельності можна стверджувати, що 2023 рік став для ТОВ «ЛКФ «Світоч» етапом стрімкого зростання ефективності та повного відновлення прибутковості після кризового 2022 року.

Рентабельність продажу - це найголовніший індикатор операційної ефективності. Даний показник зріс з 9,43% у 2022 році до 16,35% у 2023 році.

Рентабельність активів та власного капіталу демонструють ефективність використання всього майна та грошей власників.

Рентабельність активів з від'ємного значення -5,89% у 2022 році зросла до +5,93% у 2023 році. Це означає, що менеджмент зміг змусити активи (обладнання, запаси, гроші) знову генерувати прибуток.

Рентабельність власного капіталу у 2023 році зросла до 10,02% (проти - 9,41% у 2022 році). Для інвесторів (Nestlé) це ключовий сигнал: бізнес знову став інвестиційно привабливим.

Рентабельність власного оборотного капіталу зросла у 2023 році порівняно з 2022 роком найбільш вражаюче — до 24,65%. Це свідчить про дуже високу швидкість оборотності «живих» грошей підприємства. Ефективне управління запасами та дебіторською заборгованістю дозволило отримати максимум прибутку з кожної гривні, вкладеної в оборотні активи.

Рентабельність ТОВ «ЛКФ «Світоч» у 2023 році свідчить про якісну трансформацію бізнесу. Компанія перейшла від моделі «виживання та накопичення запасів» (2022 рік) до моделі «високої операційної ефективності» (2023 рік). Високі показники рентабельності на фоні скорочення боргів та персоналу підтверджують успішність проведеної реструктуризації перед юридичним приєднанням до ТОВ «Нестле Україна». Запроваджені заходи з оптимізації ресурсів дозволили підвищити рентабельність власного капіталу до 10,02%, що свідчить про високу ефективність менеджменту в умовах невизначеності.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У результаті виконання кваліфікаційної роботи можна зробити наступні висновки:

1. «ЛКФ «Світоч»» у структурі кондитерської галузі України займає одну з лідируючих позицій, будучи ключовим виробничим активом швейцарської корпорації Nestlé. Підприємство стабільно входить до ТОП-3 найбільших гравців ринку і займає 2-ге або 3-тє місце за обсягом виручки серед усіх кондитерських компаній України, поступаючись лише корпорації Roshen, конкуруючи за другу сходинку з Mondelez Україна та Lukas. ТОВ «ЛКФ «Світоч»» є абсолютним лідером у сегменті вафель. Також компанія входить у ТОП-3 виробників шоколадних плиток.

2. Структура управління ТОВ «ЛКФ «Світоч»» дозволяє встановити чіткі і є ефективною. Вона забезпечує високу спеціалізацію підрозділів. Однак велика кількість відділів, підпорядкованих безпосередньо Директору, може створювати ризик «управлінського вузького місця», де швидкість прийняття рішень залежить від завантаженості першої особи компанії.

3. ТОВ «ЛКФ «Світоч»» для ведення бухгалтерського обліку обрало форму організації, за якої до штатного розпису підприємства вводиться окремий структурний підрозділ, керівництво яким здійснює головний бухгалтер. Облікові функції виконують такі підрозділи: відділ податкового обліку, відділ собівартості і контролю, відділ операційних закупівель, відділ поставок, служба логістики. Керівництво діяльністю перелічених відділів в частині організації та здійснення облікової роботи здійснює головний бухгалтер підприємства. Система бухгалтерського обліку ТОВ «ЛКФ «Світоч»» відповідає вимогам діючого законодавства, внутрішніх документів корпорації, до якої належить, та дозволяє забезпечити об'єктивність і достовірність даних фінансової звітності для прийняття ефективних управлінських рішень.

4. Аналіз економічних показників 2021-2023 років показав, що діяльність ТОВ «ЛКФ «Світоч»» у цьому періоді була нестабільною. Зміни, які спостерігаються, викликані приєднанням 31 грудня 2023 року ТОВ «ЛКФ «Світоч»» до головної компанії - ТОВ «Нестле Україна» у зв'язку з тим, що

компанія Nestlé проводить централізацію бізнесу в Україні, об'єднуючи окремі юридичні особи в одну велику структуру для оптимізації податків, логістики та управління. Проте, коливання показників протягом періоду 2021-2023 роки обумовлені і загальною політичною, безпековою й економічною ситуацією в країні.

5. Фінансова звітність - це інтегрована система економічних показників, що базується на методології бухгалтерського обліку та представляє собою структуроване, достовірне і стандартизоване відображення фінансового стану, результатів діяльності та руху грошових коштів суб'єкта господарювання, призначене для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів у процесі прийняття ними економічних рішень. Для ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»», яка є частиною міжнародної групи Nestlé, звітність є не просто вимогою закону, а ключовим інструментом прозорості.

6. Фінансова звітність у системі управління ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» виконує роль головного каналу зв'язку між внутрішніми процесами виробництва та зовнішнім світом.

7. Для ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»», яке входить до міжнародної групи компаній, нормативно-правове регулювання фінансової звітності має такі особливості:

- перший рівень - Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV;
- другий рівень - національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку;
- третій рівень - міжнародні документи - МСФЗ (IFRS).

8. Внутрішнє нормативне забезпечення фінансової звітності ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» складають наказ про облікову політику, наказ про проведення річної інвентаризації.

9. Фінансова звітність ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» формується на підставі інвентаризаційних описів та актів звірки; оборотно-сальдових відомостей за всіма рахунками; Головної книги; робочих таблиць

трансформації звітності; розшифровок до статей звітності; пояснювальної записки.

10. Фінансова звітність є інформаційним інструментом, що дозволяє керувати підприємством стратегічно, виявляти резерви та приймати зважені рішення для його розвитку та забезпечення фінансового здоров'я.

11. Фінансова звітність ТОВ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» включає Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1), Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма № 2), Звіт про рух грошових коштів (форма № 3), Звіт про власний капітал (форма № 4), Примітки до фінансової звітності (форма № 5).

12. Методика підготовки звітності ТОВ «ЛКФ «Світоч»» до аналізу включає такі ключові блоки. формальна перевірка та технічна підготовка даних, арифметичний контроль, логічний контроль, рахункова обробка або аналітичне групування.

13. На основі проведеного комплексного аналізу фінансової звітності ТОВ «ЛКФ «Світоч» за 2021–2023 роки, можна зробити висновок про те, що підприємство перебуває у відмінному фінансовому стані. Вона є самодостатнім, високоефективним та надліквідним. Така фінансова картина повністю обґрунтовує стратегічне рішення корпорації Nestlé щодо подальшої консолідації активів, оскільки фабрика підійшла до етапу реорганізації без боргів, із оновленим обладнанням та значним запасом готівки.

14. ТОВ «ЛКФ «Світоч» з метою удосконалення діяльності і зміцнення фінансового стану варто рекомендувати зосередитися на таких стратегічних напрямках:

- оптимізація управління грошовими шляхом інвестицій у високоліквідні державні облігації

- підвищення маневреності власного капіталу шляхом реалізації майна, яке не бере участі у виробництві, що дозволить вивільнити кошти і підвищити гнучкість компанії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України : Закон України від. 28.06.1996 № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 10.12.2026).
2. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 р. №4495-VI / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 10.12.2026)..
3. Податковий кодекс України : Закон України від 02 грудня 2010 р. №2755-VI-ВР 1 / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. URL: www.rada.gov.ua (дата звернення 10.12.2026)..
4. Цивільний кодекс України : Закон України від 31 березня 2019 р. №435-IV / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 10.12.2026).
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV / Верховна Рада України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 10.12.2026).
6. Порядок подання фінансової звітності : постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р. № 419 URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 10.12.2026).
7. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : наказ Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 р. № 88 / URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 10.12.2026).
8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 / Міністерство фінансів України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11> (дата звернення 10.12.2026).
9. Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій України: наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 / Міністерство фінансів України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення 10.12.2026).

10. Методичні рекомендації із застосування регістрів бухгалтерського обліку : наказ Міністерства фінансів України від 29 грудня 2000 р. № 356 / Міністерство фінансів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 10.12.2026).

11. Методичні рекомендації із застосування регістрів бухгалтерського обліку малими підприємствами : наказ Міністерства фінансів України від 25 червня 2003 р. № 422 / Міністерство фінансів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 10.12.2026).

12. Про Примітки до річної фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України від 29 листопада 2000 р. № 302 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0904-00#Text> (дата звернення 10.12.2026).

13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73 / Міністерство фінансів України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 10.12.2026).

14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99/conv> (дата звернення 10.12.2026).

15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99> (дата звернення 10.12.2026).

16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: наказ Міністерства фінансів України від 31.12.99 р. № 318 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> (дата звернення 10.12.2026).

17. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879 / Міністерство фінансів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14> (дата звернення 10.12.2026).

18. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ). URL: <http://dtkk.com.ua/show/0sid034.html> (дата звернення 10.12.2026).
19. Атамас П.Й. Основи бухгалтерського обліку. Київ: Центр учбової літератури, 2021.
20. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз : навч. посібник / Я. Б. Дропа. Електрон. вид. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238 с.
21. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Фінансово-економічний словник. 4-те вид., доопрац. та доповн.: у 3 т. Том 2 (К-П). Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 608 с.
22. Економіка і бізнес: підручник / за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.
23. Лобода Н., Чабанюк О. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Київ: Алерта, 2022. 224 с.
24. Магопець, О. А. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / О. А. Магопець, Н. С. Шалімова, О. М. Черновол ; М-во освіти і науки України, Центрально-україн. нац. техн. ун-т. [2-ге вид., випр. та доп.]. Кропивницький : ЦНТУ, 2022. 230 с.
25. Коба О.В. Фінансовий облік (частина II): навч. посіб. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2021. 212 с.
26. Кушельний М.В., Левицька С. Організація обліку: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури. 2021. 352 с
27. Фінансовий облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. 616 с.
28. Банера Н.П., Гелей Л.О. Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва: оцінка та шляхи підвищення інформативності показників. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2021. № 1 (71). С. 55–62. DOI: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2021-71-10> (дата звернення 10.12.2026).
29. Вакульчик О. М., Брайко В. С. Перспективи та проблеми впровадження блокчейн-технологій в обліку та аудиті. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2021. № 1 (71). С. 63–70.

30. Валькова Н.В., Данілко́ва А.Ю. Переваги та недоліки впровадження автоматизованої системи ведення обліку в Україні. URL: <http://www.sworld.com.ua/index.php/uk/economy/accounting-and-auditing/3196-valkova-hb-danlkova-alo> (дата звернення 10.12.2026).

31. Василюк М., та ін. Концептуальні засади обліку і внутрішнього аудиту витрат бюджетної установи у контексті цифровізації господарських процесів. *Сталий розвиток економіки*. 2025. Т. 3 (54). С. 19–23.

32. Головацька С. І. Системи електронного обліку і звітності підприємств: актуальні аспекти. *Підприємництво і торгівля*. 2021. № 32. С. 11–16. DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1256-2021-32-02>. (дата звернення 10.12.2026).

33. Данилишин Б. Реалії воєнного часу: ситуація в економіці та фінансових ринках України. URL: https://lb.ua/blog/bogdan_danylysyn/568138_realii_voiennogo_chasu_situatsiya.html (дата звернення 10.12.2026).

34. Докієнко Л. Цифрова трансформація фінансів підприємства. *Підприємництво та інновації*. 2022. № 22. С. 18-25. DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/22.3> (дата звернення 10.12.2026).

35. Жук Н. Аналіз фінансового стану як домінуючий індикатор фінансової безпеки підприємств. *Вісник економіки*. 2022. Вип. 4. С. 97–112. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vtneu_2022_4_9 (дата звернення 10.12.2026).

36. Кириченко О.С. Впровадження програмно-проектного підходу до управління розвитком підприємств в сучасних умовах. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. №4(64). С. 120-128. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-64-120-128>. (дата звернення 10.12.2026).

37. Ковальова О., Іоргачова М. Фінансовий результат як індикатор інвестиційної привабливості підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. №46.. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-16> (дата звернення 10.12.2026).

38. Крюкова І. О., Руденко С. В., Накісько О. В. Цифровізація як інструмент забезпечення сталого обліку. *Причорноморські економічні студії*. 2022. Випуск 77. С. 178–184. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.77-29> (дата звернення 10.12.2026).

39. Леонова, Б., Островська, О., Круш, В.. ПІДВИЩЕННЯ СТІЙКОСТІ ФІНАНСОВОГО СТАНУ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-65>(дата звернення 10.12.2026).

40. Лесюк А. С. Оцінка фінансових результатів діяльності підприємств в Україні. *Агросвіт*. 2020. № 15. С. 67-73. URL: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=3274&i=9> (дата звернення 10.12.2026).

41. Мазур Н. Фінансові результати підприємств України: особливості бухгалтерського забезпечення їх формування та управління. *Проблеми сучасних трансформацій*. 2023. №8. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-8-09-01> (дата звернення 10.12.2026).

42. Малярчук І. І., Стеців Л. П. Аналітичні можливості фінансової звітності суб'єкта малого підприємництва. Формування ринкових відносин в Україні. 2022. № 11. С. 62–70.

43. Мардус Н. Ю., Брік С. В. Теоретичні і методичні підходи до визначення поняття "фінансовий результат" у фінансовому обліку та аудиті. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2021. Вип. 2 (29). С. 148-153. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.-ua/journal/29_2021/24.pdf (дата звернення 10.12.2026).

44. Марусяк, Н.. Аналіз фінансового стану як ефективний інструмент управління фінансовою діяльністю в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2025. № 71. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-49>(дата звернення 10.12.2026).

45. Мулик Т. О., Стебловський А. О. Фінансові результати підприємства: сутність та особливості відображення у звітності. *Агросвіт*. 2024. №5. С. 86-95. DOI: 10.32702/2306-6792.2024.5.86(дата звернення 10.12.2026).

46. Нагорна І. В., Бондаренко В. О. Облік і аналіз фінансового результату в системі управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2021. № 11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2021/105.pdf (дата звернення 10.12.2026).

47. Нікольчук Ю., Небжицький Б., Савчук О. Фінансова стійкість як індикатор ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.

Вісник Хмельницького національного університету. *Економічні науки*. 2023. №1, С. 220–225.Онищенко В. Річна інвентаризація 2021. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/7425-rchna-nventarizatsya-2019> (дата звернення 10.12.2026).

48. Омецінська І., Омецінський О. Аналітичні можливості фінансової звітності та її взаємозв'язок з управлінською звітністю. *Вісник Економіки*, №. 1, 2025, мм. 216-219, <https://doi.org/10.35774/>.(дата звернення 10.12.2026).

49. Островська О. А., Юркевич О.М. Емпірика діагностики кризового стану в корпоративних фінансах: нові підходи. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2023. №7-8 (266-267). С. 33–40.

50. Підгаєць С. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства на основі розрахунку інтегрального показника. *Економіка та суспільство*. 2024. № 70. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-41>. (дата звернення 10.12.2026).

51. Прендзевська О. Точність фінансової аналітики в умовах постійної трансформації. *Фінансовий директор компанії*. 2021. № 11. URL: <https://e.fdk.net.ua/finansovyyu-dyrektor-kompaniyi-2021-11/tochnist-finansovoyianalityku-v-umovakh-postiynoyi>. (дата звернення 10.12.2026).

52. Проскуріна Н. М., Гнідкова А .В. Аналіз фінансового стану та фінансових результатів як інструмент оцінки ефективності діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-74> (дата звернення 10.12.2026).

53. Річна фінансова звітність за 2025 рік: ключові правила. URL: <https://7eminar.ua/news/16055-ricna-finansova-zvitnist-za-2025-rik-klyucovi-pravila>(дата звернення 10.12.2026).

54. Романишин Ю., Лаба О., Мацюк К. Сучасні диджитал-інструменти в професійному маркетинговому віртуальному середовищі фірми. *Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері*. 2022. Т. 5, №1. С. 103–115.

55. Савченко В., Кононенко Л., Назарова Г. Використання методів фінансового аналізу при виконанні аудиторських процедур. *Економіка та*

суспільство. 2023. № 52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-38>
(дата звернення 10.12.2026).

56. Савчук С. О. Виклики гармонізації законодавства ЄС в галузі кібербезпеки для України. *Економіка, управління та адміністрування*. 2024. № 1 (107). С. 207–213.

57. Свиноус, І., Радько, В., Хахула, Б. Цифрова трансформація бізнес-процесів фінансово-промислових компаній: економічні переваги та ризики. *Економіка та суспільство*, 2025. № 81. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-87>. (дата звернення 10.12.2026).

58. Семенова К. Д. Аналітичні можливості фінансової звітності для оцінки підприємницьких ризиків. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2022. № 8. С. 32–39.

59. Скрипник М. І., Шайнюк І. В. Облік фінансових результатів в умовах імплементації стандартів обліку. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2020. № 17. URL: <https://www.inter-nauka.com/ua/issues/2020/17/6426> (дата звернення 10.12.2026).

60. Сметанюк О.А., Причепя І.В., Білоконь Т.М. Особливості аналізу фінансового стану підприємства в умовах обмежених обсягів інформаційного забезпечення. *Ефективна економіка*. 2022. № 9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2022_9_22 (дата звернення 10.12.2026).

61. Уманська В. Г., Лаврова-Манзенко О. О. Трансформація сучасних методик фінансового аналізу звітності об'єднань підприємств. *Економічний простір*. 2021. № 167. С. 115–119.

62. Харакоз Л. В., Фелонюк О. А. Деякі аспекти фінансового аналізу за звітними показниками. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2022. № 1. С. 49–57.

63. Харламова О.В. Особливості інвентаризації для цілей складання МСФЗ. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету* 297-300 <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2015/11-2015/65.pdf> (дата звернення 10.12.2026).

64. Шашина М. В., Кочерга О. О. Ефективність використання ресурсного потенціалу підприємства в умовах цифровізації. *Economic Synergy*. 2024. № 2. С. 33–47.

65. Яременко Л. М., Авдалян К. В. Особливості бухгалтерського обліку фінансових результатів об'єднань підприємств. *Агросвіт*. 2020. № 8. С. 109-117. URL: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=3167&i=13> (дата звернення 10.12.2026).

66. OECD Digital Transformation Strategy 2020–2025: A Digital Government for a Digital Society. Paris : OECD Publishing, 2020. 48 p. (дата звернення 10.12.2026).

67. PwC. Global Digital Operations Study 2024. London : PwC Global, 2024. 56 p. (дата звернення 10.12.2026).

68. Savchenko, V., Kononenko, L., & Karнаushenko, A. (2023). Tsyrukuliarna ekonomika v umovakh formuvannia Suspilstva 5.0 [Circular economy in the context of the formation of Society 5.0]. *Tavriskyi naukovyi visnyk. Seriya: Ekonomika - Taurida Scientific Herald. Series: Economics*, (16), 166–174. DOI: <https://doi.org/10.32782/10.32782/2708-0366/2023.16.22>(дата звернення 10.12.2026).

69. ТОВ «ЛКФ «Світоч» фінансова звітність за 2022 рік зі звітом незалежного аудитора. Nestlé. URL: <http://surl.li/гпусу> (дата звернення 10.12.2026).

70. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 10.12.2026).

71. Statista. Digital Transformation – Revenue Impact of Digital Sales Channels Worldwide 2023. Hamburg : Statista Research Department, 2023. 12 p. (дата звернення 10.12.2026).

ДОДАТКИ